

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA LUCIAN BLAGA, SIBIU
FACULTATE DE ȘTIINȚE ECONOMICE
DEPARTAMENTUL DOCTORATE

TEZĂ DE DOCTORAT

STUDIU PRIVIND FINANȚAREA DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE (D.R.I.)
ÎN GERMANIA (PE EXEMPLUL LANDULUI BAVARIA)

REZUMAT

Conducător științific,

Prof. univ. dr. Elena DRĂGOESCU

Doctorand,

Dipl.-Kfm. Franz DIRINGER

SIBIU, 2012

- REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT-

I - Cuprinsul tezei

II - Introducere

III - Motivația alegerii temei

IV - Metodologia cercetării

V - Structura tezei și sinteza capitolelor

VI - Lista lucrărilor publicate de autor

VII - Bibliografia selectivă

I - Cuprinsul tezei

CAPITOLUL I

FUNDAMENTE TEORETICE ȘI PRACTICE PRIVIND DEZVOLTAREA RURALĂ INTEGRATĂ (D.R.I.) ȘI FINANȚAREA ACESTEIA..... 15

1.1.	Fundamente teoretice și practice privind zona rurală	15
1.1.1.	Conceptul de „zonă rurală“	15
1.1.2.	Convenția O.C.D.E. referitoare la „zona rurală“	17
1.1.3.	Tipologia zonală conform Uniunii Europene	19
1.1.4.	Clasificarea statistică sistematică NUTS	25
1.1.5.	Conceptul „zonă rurală animată de viață“	26
1.1.6.	Funcțiile zonei rurale.....	28
1.1.7.	Semnificația sintagmei „Dezvoltare Rurală Integrată“ (D.R.I.).....	29
1.1.8.	Obiectivele și țelurile privind Dezvoltarea Rurală Integrată (D.R.I.)	32
1.1.9.	Principiile Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.)	36
1.1.9.1.	Regionalitatea dezvoltării.....	36
1.1.9.2.	Participația (zonei)	37
1.1.9.3.	Principiul „duratei dezvoltării“	38
1.1.9.4.	Necesitatea dezvoltării rurale integrate (D.R.I.) din Germania	41
1.1.9.5.	Rezolvarea diferențelor din munca administrațiilor publice locale	44
1.1.10.	Entitățile care acționează în scopul Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) în Bavaria.....	52
1.1.10.1.	Ministerul de stat al agriculturilor și pădurilor precum și oficiile pentru dezvoltare rurală	52
1.1.10.2.	Societăți, instituții și organizații non-guvernamentale	53
1.2.	Fundamentele finanțării Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.)	55
1.2.1.	Conceptul de finanțare.....	55
1.2.2.	Proveniența (originea) resurselor pentru finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.)	56
1.2.2.1.	Resurse de finanțare naționale	56
1.2.2.2.	Resurse de finanțare europene	59
1.3.	Concluzii, opinii contribuții personale.....	60
1.3.1.	Concluzii	60
1.3.2.	Opinii.....	61
1.3.3.	Contribuții personale	62

CAPITOLUL II

FINANȚAREA DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE (D.R.I.) DIN RESURSE NAȚIONALE 64

2.1.	Proveniența resurselor naționale de finanțare a D.R.I. în Germania	64
2.1.1.	Resurse ale Bugetului Federal al Statului German.....	64
2.1.2.	Resurse ale Bugetului Landului Bavaria.....	65
2.1.3.	Resurse ale Bugetelor locale.....	67
2.2.	Finanțarea D.R.I. din resursele Bugetului Federal German.....	68
2.2.1.	Caracterizare generală	68
2.2.2.	Finanțarea D.R.I. în cadrul „Îmbunătățirii Structurii Agrare de Protecție a Coastei Maritime”	70
2.2.2.1.	Baza legală	70
2.2.2.2.	Obiectivele finanțării	71
2.2.2.3.	Perspectivă generală asupra volumului și procesului de finanțare în cadrul „Îmbunătățirii structurii agrare de protecție a coastei maritime”	71
2.2.3.	Finanțarea D.R.I. în cadrul „Planului Strategic Național al Republicii Federale Germane pentru dezvoltare integrată a zonelor rurale 2007-2013”	73
2.2.3.1.	Conceptul Republicii Federale Germane privind Planul Strategic Național în cadrul Dezvoltării RURALE INTEGRATE	73
2.2.3.2.	Prevederile principale ale planului strategic național.....	74
2.2.3.3.	Avantajele finanțării conform planului strategic național.....	76
2.2.3.4.	Dezavantajele finanțării conform planului strategic național.....	78
2.2.3.5.	Volumul finanțărilor conform planului strategic național	81
2.2.4.	Finanțarea D.R.I. în cadrul „Reglementărilor Planului Național al Republicii Federale Germane pentru dezvoltarea integrată a zonelor rurale”.....	82
2.2.4.1.	Punctele principale ale „Reglementărilor Planului Național al Republicii Federale Germane pentru dezvoltarea integrată a zonelor rurale”.....	82
2.2.4.2.	Sucesiunea celor trei etape ale procesului de planificare.....	83
2.3.	Finanțarea Dezvoltării RURALE INTEGRATE (D.R.I.) din resursele Landului Bavaria.....	85
2.3.1.	Descrierea „Programului bavarez pentru dezvoltarea economiei agrare și a zonelor rurale din 2007 până în 2013 (BayZAL)”	85
2.3.2.	Obiectivele unei finanțări pentru dezvoltare zonelor rurale integrate în cadrul „BayZAL”	86
2.3.2.1.	Domeniile de acțiune ale finanțării financiare prin BayZAL	86
2.3.2.2.	Obiectivele de finanțat stabilite la nivel ierarhic.....	88
2.3.2.3.	Concretizarea obiectivelor de finanțare în cadrul BayZAL.....	91
2.3.3.	Obiectivele finanțării Dezvoltării RURALE INTEGRATE (D.R.I.) în Bavaria	93
2.3.3.1.	Finanțarea ogoarelor	93
2.3.3.2.	Finanțarea măsurilor de infrastructură.....	96
2.3.3.3.	Finanțarea proiectelor de înnoire a satelor	97
2.3.3.4.	Finanțarea creării de alternative de sporire a încasărilor prin diversificarea economiei rurale	100
2.3.3.5.	Îndrumarea privind finanțarea componentelor D.R.I.....	102
2.3.4.	Volumul finanțărilor din resursele landului Bavaria.....	104
2.4.	Finanțarea Dezvoltării RURALE INTEGRATE (D.R.I.) din resursele bugetelor locale	106

2.4.1.	Proveniența resurselor locale pentru finanțarea D.R.I.....	106
2.4.1.1.	Contribuții ale membrilor comunității și de promovare.....	106
2.4.1.2.	Taxe comunale	108
2.4.1.3.	Fonduri provenite de la fundații, donații și sponsorizări.....	110
2.4.2.	Destinația resurselor locale pentru finanțarea D.R.I.	113
2.4.2.1.	Finanțarea ogoarelor	113
2.4.2.2.	Finanțarea proiectelor de înnoire a satelor	113
2.5.	Concluzii, opinii și contribuții personale	114
2.5.1.	Concluzii	114
2.5.2.	Opinii.....	115
2.5.3.	Contribuții personale	115

CAPITOLUL III

FINANȚAREA DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE (D.R.I.) DIN FONDURI STRUCTURALE ALE UNIUNII EUROPENE

3.1.	Elementele unei Dezvoltări Rurale Integrate (D.R.I.) care permit finanțarea D.R.I. în Republica Federală Germania.....	117
3.2.	Obiectivele finanțării D.R.I. a Republicii Federale Germane din fondurile structurale ale U.E.	118
3.2.1.	Asigurarea convergenței dintre țările membre U.E.....	118
3.2.2.	Îmbunătățirea eficienței economiei locale.....	119
3.2.3.	Crearea de noi locuri de muncă.....	120
3.2.4.	Susținerea cooperării teritoriale în Europa	121
3.3.	Componentele fondurilor structurale ale U.E. destinate finanțării D.R.I. din Germania.....	123
3.3.1.	Fondul European de Dezvoltare Rurală (F.E.D.R.)	124
3.3.2.	Fondul Social European (F.S.E.)	125
3.4.	Finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) în Germania prin Fondul European de Dezvoltare Rurală (F.E.D.R.)	127
3.4.1.	Obiectivele de finanțare ale F.E.D.R.	127
3.4.1.1.	Sprrijinirea competitivă a întreprinderilor mici și mijloci din zonele rurale prin U.E.....	127
3.4.1.2.	Crearea de noi locuri de muncă în zonele rurale.....	129
3.4.1.3.	Finanțarea indirectă a spațiului rural.....	130
3.4.1.4.	Finanțarea D.R.I. prin cooperarea teritorială europeană	131
3.4.2.	Destinatarul finanțării	134
3.4.3.	Condițiile finanțării	135
3.4.4.	Greutăți existente la finanțarea D.R.I. prin F.E.D.R.....	136
3.4.5.	Volumul finanțării D.R.I. prin F.E.D.R.	137
3.5.	Finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) în Germania prin Fondul Social European (F.S.E.)	139
3.5.1.	Obiectivele principale ale finanțării din Fondul Social European (F.S.E.).....	139
3.5.1.1.	Creșterea capacității de adaptare a întreprinderilor mici și mijloci la cerințele pieței.....	139
3.5.1.2.	Creșterea capacității de competitivitate a întreprinderilor mici și mijloci.....	140

3.5.1.3.	Îmbunătățirea accesului la locurile de muncă în zone rurale.....	141
3.5.2.	Mecanismul finanțării D.R.I. din Fondul Social European (F.S.E.)	143
3.5.2.1.	Destinatarul finanțării din Fondul Social European (F.S.E.)	143
3.5.2.2.	Condițiile finanțării din Fondul Social European (F.S.E.).....	144
3.5.2.3.	Obstacole în finanțarea D.R.I. din Fondul Social European (F.S.E.).....	146
3.5.3.	Diferențe între finanțarea din Fondul Social European (F.S.E.) și Fondul European Agrar pentru Dezvoltarea Zonei Rurale (F.E.A.D.R.).....	147
3.5.4.	Volumul finanțărilor D.R.I. în Germania pe seama Fondului Social European (F.S.E.)	148
3.6.	Concluzii, opinii și contribuții personale	150
3.6.1.	Concluzii	150
3.6.2.	Opinii.....	150
3.6.3.	Contribuții personale	151

CAPITOLUL IV

FINANȚAREA DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE (D.R.I.) DIN FONDURILE EUROPENE PENTRU DOMENIUL POLITICII AGRARE COMUNE

	153	
4.1.	Necesitatea, dezvoltarea și instrumentele financiare ale Politicii Agrare Comune (P.A.C.) în cadrul U.E.....	153
4.1.1.	Necesitatea Politicii Agrare Comune în cadrul U.E.	153
4.1.2.	Dezvoltarea Politicii Agrare Comune în cadrul U.E.	155
4.1.3.	Prespectiva Germaniei asupra Reformei Politicii Agrare Comune în Germania în perioada 2014-2020.....	158
4.1.4.	Locul și importanța Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) în cadrul Politicii Agrare Comune ale U.E. – a doua coloană a Politicii Agrare Comune (P.A.C.)	160
4.1.5.	Instrumente de finanțare pentru implementarea Politicii Agrare Comune (P.A.C.) în cadrul Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) în Germania	161
4.1.5.1.	Directive de finanțare ale dezvoltării rurale integrate prin Fondul European de Garantare Agricolă (F.E.G.A.).....	161
4.1.5.2.	Directive de finanțare ale dezvoltării rurale integrate prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (F.E.A.D.R.)	162
4.1.5.3.	Directive de finanțare ale dezvoltării rurale integrate prin Fondul European pentru Pescuit (F.E.P.)	163
4.2.	Finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) în Bavaria prin Fondurile Europene pentru domeniul Politicii Agrare Comune (P.A.C.)	165
4.2.1.	Strategia de dezvoltare rurală în Bavaria: obiective, priorități și măsuri	165
4.2.1.1.	Obiectivele dezvoltării rurale în Bavaria	165
4.2.1.2.	Prioritățile dezvoltării rurale în Bavaria	166
4.2.1.3.	Măsurile de dezvoltare rurală în Bavaria	167
4.2.2.	Finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) prin Fondul European de Garanție Agrară (F.E.G.A.) în Bavaria.....	168
4.2.2.1.	Obiectivele finanțării D.R.I. prin F.E.G.A.	168
4.2.2.2.	Destinatarul finanțării F.E.G.A.	168

4.2.2.3.	Condițiile de eligibilitate pentru finanțarea proiectelor D.R.I. din F.E.G.A.	169
4.2.2.4.	Rezultatele finanțării D.R.I. din F.E.G.A. în Bavaria	170
4.2.2.5.	Aspecte critice privind finanțarea D.R.I. din F.E.G.A. în Bavaria.....	171
4.2.3.	Finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) prin Fondul European Agrar pentru Dezvoltarea Zonei Rurale (F.E.A.D.R.) în Bavaria	172
4.2.3.1.	Obiectivele finanțării D.R.I. prin F.E.A.D.R.	172
4.2.3.2.	Destinatarul finanțării F.E.A.D.R.....	173
4.2.3.3.	Condițiile de eligibilitate pentru finanțarea proiectelor D.R.I. din F.E.A.D.R.	175
4.2.3.4.	Rezultatele finanțării D.R.I. din F.E.A.D.R. în Bavaria.....	175
4.2.3.5.	Aspecte critice privind finanțarea D.R.I. din F.E.A.D.R. în Bavaria	175
4.2.4.	Finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.) prin Fondul European pentru Pescuit (F.E.P.) în Bavaria	177
4.2.4.1.	Obiectivele finanțării D.R.I. prin F.E.P.	177
4.2.4.2.	Destinatarul finanțării F.E.P.	178
4.2.4.3.	Condițiile de eligibilitate pentru finanțarea proiectelor D.R.I. din F.E.P.	179
4.2.4.4.	Rezultatele finanțării D.R.I. din F.E.P. în Bavaria	182
4.2.4.5.	Aspecte critice privind finanțarea D.R.I. din F.E.P. în Bavaria.....	184
4.3.	Concluzii, opinii și contribuții personale	185
4.3.1.	Concluzii	185
4.3.2.	Opinii.....	186
4.3.3.	Contribuții personale	187

CAPITOLUL V

STUDIUL DE CAZ – FINANȚAREA UNUI PROIECT DE DEZVOLTARE RURALĂ INTEGRATĂ ÎN REGIUNEA OBERPFALZ - NORD DIN BAVARIA

5.1.	Planificarea și dezvoltarea convențională a teritoriului.....	189
5.1.1.	Conceptul de planificare teritorială	189
5.1.2.	Instrumente ale planificării teritoriale	190
5.1.3.	Managementul regional ca și instrument pentru dezvoltarea teritorială	194
5.1.4.	Planificare teritorială în regiunea Oberpfalz-Nord.....	196
5.2.	Cerințele necesare pentru un proiect de Dezvoltare Rurală Integrată (D.R.I.)	198
5.2.1.	Cerințe de bază	198
5.2.2.	Integrarea ca și cerință	203
5.2.3.	Holism ca și cerință.....	204
5.2.4.	Proiectul D.R.I. Steinwald-Allianz în regiunea Oberpfalz-Nord.....	206
5.2.4.1.	Domenii tematice regionale	206
5.2.4.2.	Desfășurarea procesului D.R.I. Steinwald – Allianz.....	209
5.2.4.3.	Conceptul dezvoltării rurale integrate al D.R.I. Steinwald – Allianz	210
5.3.	Modelele structurale și procesuale de implementare a Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.).....	211
5.3.1.	Obiectivele și abordările cercetării.....	211
5.3.2.	Modelul structural pentru implementarea D.R.I.	215
5.3.3.	Modelul procesual pentru implementarea D.R.I.	217
5.3.3.1.	Workshop desfășurat împreună cu reprezentanți.....	218

5.3.3.2.	Atelier pentru concretizarea planurilor de viitor	220
5.3.3.3.	Proces de integrare în grupe de lucru	224
5.4.	Metode de finanțare a unui proiect de Dezvoltare Rurală Integrată (D.R.I.) în regiune Oberpfalz-Nord	225
5.4.1.	Dezvoltarea Rurală Integrată (D.R.I.) în Bavaria	225
5.4.2.	Metode concrete de finanțare a unui proiect de Dezvoltare Rurală Integrată (D.R.I.) în Regiunea Oberpfalz-Nord	228
5.5.	Concluzii, opinii și contribuții personale	231
5.5.1.	Concluzii	231
5.5.2.	Opinii.....	233
5.5.3.	Contribuții personale	233

CONCLUZII.....236

Anexe	266
Bibliografie	272
A. Monografii, lucrări colective, eseuri.....	272
B. Documente de pe internet	281
C. Surse oficiale	297

II- Introducere

Teza de doctorat intitulată „**STUDIUL PRIVIND FINANȚAREA DEZVOLTĂRII INTEGRATE A ZONELOR RURALE DIN GERMANIA (PE EXEMPLUL LANDULUI BAVARIA)**”, coordonată de către d-na prof. univ. Elena Drăgoescu, analizează în cadrul cercetării doctorale, o temă de mare interes pentru teoria și practica financiară a unei țări în general, și a Germaniei în special.

Procesul de integrare a unei țări în Uniunea Europeană trebuie să corespundă legilor economice obiective, ceea ce presupune perfecționarea continuă a formelor și metodelor de conducere a întregii societăți, care să asigure dezvoltarea comunităților locale, respectiv a zonelor rurale. Prin urmare dezvoltarea zonelor rurale se asigură în contextul dezvoltării generale a întregii națiuni pe termen lung, prin delegarea unor responsabilități publice către autoritățile cele mai apropiate de cetățeni. În general, dezvoltarea economico-socială este concepută la nivelul Uniunii Europene ca un proces multidimensional și multidisciplinar, care să determine schimbări majore în structurile sociale și decizionale, în atitudinile populației, precum și în instituțiile și autoritățile naționale și locale. În ultima instanță, asemenea schimbări trebuie să aibă drept efect atenuarea inegalităților distribuției veniturilor, diminuarea și chiar dispariția șomajului la nivelul Europei și a fiecărei țări membre în parte.

Obiectivul strategic, pe care l-am urmarit ca autor al tezei, referitor la dezvoltarea integrată a zonelor rurale din Germania, intensificată odată cu accelerarea fenomenelor de decentralizare administrativ-teritorială, este de a promova o altă manieră de a concepe zonele rurale, punând accentul asupra noțiunii de solidaritate și de apartenență la aceeași colectivitate, respingând totodată, mecanismele de excludere, care pot împiedica dezvoltarea de ansamblu a societății. În felul acesta se asigură, în opinia noastră, respectarea cerinței formulate de Uniunea Europeană, ca prioritățile de dezvoltare a regiunilor și a comunităților locale să se înscrie în prioritățile naționale legate de funcționarea economiei de piață. De asemenea îndeplinește cerințele care decurg din programul de integrare mai intens a fiecărei țări membre în structurile europene și care au scopul unei mai bune compatibilizări a acestor structuri. În acest sens, mai evidențiem și aspectul de *originalitate* tezei, care constă în concentrarea pe o temă a dezvoltării rurale actuale și implicit a politicii de regionalizare, dar *urmărind și o abordare integrată* din perspectiva financiară a dezvoltării respective.

În contextul acestor considerente generale, în teza de doctorat intitulată „Studiu privind dezvoltarea integrată a zonelor rurale din Germania – pe exemplul Landului Bavaria” am abordat un subiect actual, cu multiple valențe pentru practica economică, dar și pentru activitatea de cercetare economico – financiară.

Referindu-mă la subiectul tratat în teza de doctorat pe care am elaborat-o, nu pot ignora nici *caracterul complex al temei tratată în studiu*, caracter care iese în evidență prin multitudinea problemelor teoretice și practice privind finanțarea și dezvoltarea în general , și a D.R.I., în special, fiecare având caracteristici proprii. Toate acestea se reflectă în caracterul logic și clar al structurii tezei, care răspunde, astfel prin conținutul său, titlului acesteia, respectiv finanțarea D.R.I. din Germania.

Un punct forte al tezei pe care am elaborat-o constă în faptul că, prin concluziile și opiniile personale presărate în conținutul tezei și sintetizate la finele capitolelor, am facilitat, sper, înțelegerea mai clară a problematicii abordate.

Având în vedere cele prezentate, îmi exprim în primul rând convingerea că această lucrare va căpăta atenția și aprecierea multor interesați, fie ei specialiști în teoria și practica financiară și a dezvoltării sau pur și simplu preocupați de perfecționarea economiei în general, în cadrul căreia dezvoltarea integrată a zonelor rurale are o importanță deosebită. În al doilea rând, în opinia mea dezvoltarea în ansamblu a unei țări este de neconceput fără dezvoltarea corespunzătoare a zonelor rurale și implicit, fără finanțarea acestora. De aceea concretizarea studiului întreprins l-am axat pe exemplul landului Bavaria, care are legături tradiționale importante cu toate celelalte componente administrativ-teritoriale ale Germaniei, deci concluziile ce se desprind, oferă o imagine de „general” pentru întreaga Germanie.

Finanțele reprezintă unul dintre instrumentele principale folosite de stat în realizarea politicii sale economice și sociale, la nivel central și local, datorită rolului important pe care îl îndeplinesc în redistribuirea venitului național. Dacă la nivel central instrumentul care orientează activitatea economico-financiară și socială este în Germania bugetul federal, la nivel regional și local acest rol îl îndeplinesc bugetele landurilor și cele ale fiecărei localități. Aceste bugete reprezintă reflectarea elementelor structurale ale finanțelor publice locale, respectiv resursele financiare și cheltuielile publice, bugetele locale reprezentând totodată, instrumente de corelare anuală și multianuală a acestor elemente. Implicit, finanțarea dezvoltării rurale integrate din Germania (pe exemplul landului Bavaria), este o reflectare a modului cum se realizează corelarea la nivel regional și local, a nevoilor de finanțare a D.R.I. cu resursele financiare naționale (federale și ale landurilor) și europene, având această destinație.

Realizarea la nivelul landurilor a corelației amintite presupune ca autoritățile regionale și locale din Germania să dispună de autonomie locală, realizată prin procesul de descentralizare teritorială și prin asigurarea autonomiei financiare a unităților administrative locale în general și a landurilor în special. Toate acestea au necesitat prezentări teoretice și practice atât în ceea ce privește dezvoltarea rurală integrată cât și finanțarea procesului respectiv.

III – Motivația alegerii temei

Scopul cercetării urmărit de doctorand este acela al cunoașterii situației actuale a zonelor rurale ale Germaniei, a necesităților de finanțare a dezvoltării integrate a acestora, a resurselor de finanțare de care dispune Germania în prezent și a modului de utilizare a acestora. Doctorandul opinează că, pe această bază, se pot evidenția posibilitățile de perfecționare a acestei activități. Cele menționate nu constituie un scop în sine, cunoașterea lor aprofundată permitându-mi să evidențiez care sunt realizările de până acum în această direcție și pe această bază, să pot marca direcțiile de perfecționare a finanțării dezvoltării rurale integrate, în special la nivelul landului Bavaria. Făcând această afirmație, am în vedere faptul că, asemenea obiective presupun coroborarea esențială a politicilor economice la nivel macroeconomic, cu puternice amprente la nivelul landurilor și cu deciziile individuale luate la nivel microeconomic.

Teza aleasă de studentul - doctorand pentru activitatea de cercetare doctorală a reprezentat o provocare și pentru faptul că ea conturează o interfață între provocările integrării, pe de o parte, și deficiențele, întâlnite uneori la nivel local și chiar regional, pe de altă parte.

În concluzie motivația alegerii pentru cercetarea științifică doctorală a temei „*Studiu privind dezvoltarea integrată a zonelor rurale din Germania (pe exemplul landului Bavaria)*” am apreciat-o ca un demers firesc pentru contextul actual al dezvoltării rurale integrate și a finanțării

acesteia din Germania, asigurându-i astfel și un caracter de *actualitate*. Pe aceasta bază am apreciat tema amintită ca fiind în măsura să capteze atenția și aprecierea multor interesați de o astfel de problematică.

IV - Metodologia cercetării

Pentru realizarea cercetării doctorale pe tema finanțării dezvoltării integrate a zonelor rurale din Germania, am întocmit inițial, sub coordonarea conducătorului de doctorat, un plan de cercetare, care a cuprins: scopul cercetării, lămurirea conceptelor teoretice și practice cu care se va opera pe parcursul cercetării, strategia stabilită pentru lămurirea acestora și a celor apărute în cursul cercetării, cunoașterea evoluției fenomenelor și explicitarea cauzelor și a efectelor acestora, precum și baza identificării posibilităților de perfecționare. În acest sens au fost utilizate procedee specifice analizei (observarea, raționamentul, comparația), precum și cele specifice sintezei (clasificarea și gruparea).

Rezultatele cercetării realizate prin procedeele amintite mai sus sunt cuprinse în tabelele și graficele prezente în teză, ale căror date au permis efectuarea a numeroase analize, mai simple sau mai complexe, privind situația finanțării integrate a zonelor rurale din Germania la un moment dat, sau în evoluția sa, per totalul de finanțare sau pe structura resurselor folosite, în plan național sau european.

Aplicarea în practică a planului de cercetare stabilit, am început-o cu faza culegerii materialului informativ. În acest scop, *documentarea* a constituit o fază absolut necesară, acordând atenție tuturor ramurilor de documentare: documentarea bibliografică, documentarea directă în unități, precum și discuții cu specialiști în domeniu.

Documentarea *bibliografică* necesară realizării cercetării doctorale au constituit-o lucrările de specialitate din domeniul financiar despre dezvoltarea economică în general și dezvoltarea zonelor rurale, în special. Am luat în considerare atât contextul național, cât și pe cel european, bibliografia constituind-o în special: cărți, cursuri, studii și articole actuale din literatura de specialitate.

Documentarea bibliografică a fost completată cu documentarea *directă* în *unitățile* (inclusiv de cercetare) economice, sociale, administrativ - teritoriale, deoarece o serie de factori au determinat ca documentarea bibliografică să nu-mi poată oferi o imagine completă asupra stadiului cercetării temei care face obiectul tezei de doctorat.

Un tip aparte de documentare, care ne-a fost de un real folos ca sursă de informații pentru cercetarea doctorală, au constituit-o *discuțiile directe* cu cercetătorii și cu alți specialiști în problematica dezvoltării integrate a zonelor rurale și a finanțării acesteia. Rezultatele unor asemenea discuții directe cu specialiști și cercetători avizați s-au dovedit adesea, sursa principală de informare pentru realizarea cercetării în cadrul acestei teze. Informațiile concrete privind finanțarea D.R.I. în Germania mai provin și din raportari statistice ale unor unități specializate de la nivel central, regional și local, precum și de la entități care asigură finanțarea efectivă a dezvoltării rurale integrate.

V - Structura tezei și sinteza capitolelor

Teza de doctorat am structurat-o pe cinci capitole, urmărind să asigur o prezentare logică a problematicii pe care o incumbă titlul tezei, în scopul cuprinderii în această structură, a tuturor aspectelor teoretice și practice pe care le-am considerat necesare înțelegerii demersului nostru științific. Evident, nu avem pretenția epuizării tuturor problemelor acestui demers, deși complex, rămânând loc pentru continuarea cercetării finanțării D.R.I., fie de către autorul tezei, în activitatea de cercetare viitoare, fie de către alți cercetători cu preocupări în acest domeniu, mai ales din cauza faptului că el este unul extrem de dinamic.

Conținutul celor cinci capitole ale tezei sunt prezentate în continuare:

- Capitolul I se referă la *bazele conceptuale*, teoretice și practice, ale unei *dezvoltări rurale integrate* și a *finanțării* acesteia.
- Capitolul II analizează posibilitatea de finanțare a dezvoltării rurale integrate a zonelor rurale din Germania din resurse naționale, adică din resursele bugetului Federal al Statului German, din resursele bugetului Landului Bavaria și din resurse ale bugetelor locale.
- Capitolul III analizează finanțarea dezvoltării rurale integrate a zonelor rurale din Germania din fonduri structurale ale U.E., respectiv: (1) Fondul European de Dezvoltare Rurală (F.E.D.R.) și (2) Fondul Social European (F.S.E.).
- În capitolul IV este prezentată finanțarea dezvoltării rurale integrate a statului german din fonduri europene pentru domeniul Politicii Agrare Comune (P.A.C.), care cuprinde: (1) Fondul European de Garantare Agricolă (F.E.G.A.), (2) Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (F.E.A.D.R.) și (3) Fondul European pentru Pescuit (F.E.P.).
- Capitolul V prezintă un STUDIU DE CAZ, care se referă la finanțarea unui proiect de dezvoltare rurală integrată dintr-o regiune de nord a Bavariei. În cadrul acestui studiu de caz, după ce se prezintă proiectul concret al unei dezvoltări rurale integrate în Bavaria, este prezentat propriul model structural și procesul de implementare a dezvoltării rurale integrate. În continuare prezentăm detaliat sinteza capitolelor.

CAPITOLUL I

Este intitulat „FUNDAMENTE TEORETICE ȘI PRACTICE PRIVIND DEZVOLTAREA RURALĂ INTEGRATĂ (D.R.I.) ȘI FINANȚAREA ACESTEIA”.

Conform cuprinsului planului de cercetare doctorală și după cum rezultă și din titlul capitolului, conținutul acestuia este prezentat pe două componente de bază. Prima componentă se referă la fundamentele teoretice și practice privind Dezvoltarea Rurală Integrată (D.R.I.). A doua componentă prezintă fundamente ale finanțării Dezvoltării Rurale Integrate (D.R.I.).

(1) **Fundamentele Dezvoltări Rurale Integrate** (D.R.I.) au fost detaliate pe elementele pe care le-am considerat edificatoare (dimensiuni și delimitări conceptuale privind

D.R.I., tipologie, clasificatie, functii, necesitatea D.R.I., principiile pe care se bazează etc.) și la care ne referim în continuare.

În ceea ce privește definirea „*zonei rurale*” - deși această sintagmă este utilizată frecvent în cercuri politice și în discuții științifice - nu există nici o definiție uniformă și obligatorie pentru aceasta. De aceea, în lucrare, s-a încercat mai întâi lămurirea conceptului de „*zona rurală*”. În concordanță cu actualul discurs științific, *opinăm că zona rurală reprezintă o categorie specială care, dacă este analizată din punct de vedere integrativ al caracteristicilor structurale, se dovedește a fi un tip foarte diferit de spațiu.*¹

Categoriile zonale care au fost analizate de către O.C.D.E. diferențiază regiunile rurale pe baza distanțelor geografice și a diferențelor economice, față de centrele urbane, și distinge trei categorii de zone rurale: (1) regiuni *preponderent rurale*, cu peste 50% din populație care trăiește în comunitățile rurale, (2) regiuni *puternic marcate de mediul rural*, în care locuiește 15% până la 50% din populație și (3) regiuni *predominant urbane*: în care trăiesc mai puțin de 15% din populație.²

Sintagma de „zonă rurală animată de viață”³ a fost formulată în urmă cu aproximativ 15 ani și o delimitează conceptual de zona rurală prin cinci trăsături principale: (1) politica integrată pentru o dezvoltare rurală durabilă trebuie să acopere toate zonele, (2) abordarea integrată transectorială trebuie pusă în aplicare individual în fiecare zonă, (3) instrumentele politice trebuie să fie coordonate pentru aceste zone rurale și în plus trebuie să crească eficiența utilizării mijloacelor de finanțare, (4) procesele administrative trebuie să devină mai simple și mai transparente și (5) cooperarea partenerială a instituțiilor U.E. cu centrele naționale și regionale trebuie îmbunătățită. În prezent, concretizarea acestor idei s-a realizat prin sintagma „**dezvoltare rurală integrată**” (D.R.I.). Aceasta poate fi definită ca **un model teritorial, cooperativ, dinamic și durabil (pe termen lung), cu scopul dezvoltării zonelor rurale.**⁴

Obiectivele dezvoltării rurale integrate, definite la nivel european, sunt următoarele trei: (1) creșterea competitivității sectorului agricol, (2) îmbunătățirea protecției mediului și (3) îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și încurajarea diversificării activităților economice în zonele respective. Aceste obiective sunt preluate și de către Bavaria, în programul său pentru dezvoltarea zonelor rurale. De asemenea se urmărește contopirea măsurilor cu

¹ Weber, Gerlind, Der ländliche Raum – Mythen und Fakten, în: Ländlicher Raum, Online-Fachzeitung des Bundesministeriums für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, 2010, p. 1 – 11, disponibil: www.laendlicher-raum.at/article/articleview/81710/1/14404.

²O.C.D.E. (publicat), Indicatorii teritoriali ale modelului și dinamici socio-economice, 2002, disponibil: www.oecd.org/dataoecd/42/16/15181756.doc.

³ Comisia Europeană, Direcția Generală pentru Agricultură (publicat), Un mediu rural activ – Europa și zonele sale rurale în anul 2000: o abordare integrată a dezvoltării rurale durabile, 1997a, disponibil: <http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader2/rural-de/biblio/cork/art02.htm>.

Comisia Europeană, Direcția Generală pentru Agricultură (publicat), Un mediu rural activ – 6 ateliere de lucru cu un singur, 1997b, disponibil: <http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader2/rural-de/biblio/cork/art04.html>.

⁴ BMVEL (publicat): Modelarea în mod activ a dezvoltării rurale – linii directe pentru dezvoltarea rurală integrată, din 2005, Bonn, P.8, disponibil: www.bfn.de/fileadmin/IDN/documents/Downloads/Leitfaden_Integrierte_Laendliche_Entwicklung.pdf.

abordarea LEADER (frz. Liaison entre actions de développement de l'économie rurale, ro. legătura dintre acțiunile de dezvoltare a economiei rurale).

La nivel național, sfera obiectivelor de dezvoltare rurală le acoperă, în principiu, pe cele europene. În plus, a fost definit un obiectiv suplimentar, și anume îmbunătățirea nivelului de educație.

Referitor la obiectivele dezvoltării rurale integrate *mi-am exprimat opinia necesității respectării*, în mod deosebit a *trei principii de dezvoltare: (1) regionalizarea, (2) participarea actorilor de bază și (3) respectarea principiilor de durabilitate*.

În contextul acestei lucrări, se presupune că *regionalizarea și dezvoltarea spațială* sunt rezultatul unor procese sociale. De aceea, ca autor mi-am exprimat îndoiala că, din punct de vedere teoretic al sistemului, regionalizarea poate fi „produsă” tehnic. Față de planificarea spațială din trecut, care punea accentul pe o abordare „Top-Down”, dezvoltarea rurală integrată se orientează conform abordării „Bottom-Up” și pune deci accentul pe importanța și competențele de decizie ale actorilor din mediul rural.

După o analiză riguroasă a interpretării conceputului de *dezvoltare durabilă*, am ajuns la concluzia că această perspectivă este caracterizată în principal prin echitate și acțiuni strategice pe termen lung, în politică și administrație.

Necesitatea unei dezvoltări rurale integrate - o altă problema prevăzută în planul tezei - este motivată în lucrarea de față prin două argumente: (1) în primul rând prin schimbările demografice care au loc și se dezvoltă în continuare precum și (2) în al doilea rând prin deficitele de performanță ale administrațiilor publice.

În ceea ce privește dezvoltarea demografică există, în cadrul tuturor problemelor metodologice cu care se confruntă astfel de prognoze pe termen lung, trei tendințe de bază care ies în evidență pentru Germania și pe care toate prognozele importante le confirmă, și anume: (1) numărul populației va scădea, (2) vârsta medie a populației va crește puternic și (3) proporția de persoane din cadrul populației, care provin din familii de imigranți va crește de asemenea puternic.

Spre deosebire de majoritatea celorlalte state ale federației din Germania, în Bavaria se poate observa o puternică mișcare migratoare - chiar și din alte state ale federației. Prin urmare, în **Bavaria**⁵, nu va avea loc un declin al populației pe termen lung, fenomen ce poate fi însă observat în alte state federale estice. În Bavaria se așteaptă ca până în anul 2020, să aibă loc la nivel regional, o creștere puternică a populației în zona economică prosperă München - Ingolstadt – Nürnberg/Erlangen, precum și în regiunile de sud ale Bavariei cu o valoare rezidențială și de agrement ridicată, în timp ce nordul Bavariei va avea de suferit un declin de populație semnificativ. Schimbările demografice ale structurii populației duc la o serie de consecințe socio-economice. Ca urmare a transformărilor demografice, au loc schimbări ale condițiilor de utilizare a terenului pe piețele imobiliare, a comportamentului de mobilitate a persoanelor și a infrastructurii tehnice și sociale ale comunităților locale. Având în vedere amploarea acestor

⁵Wilke, Ch., Die ökonomischen Auswirkungen des demographischen Wandels in Bayern, Beitrag für die Vollversammlung des BayLAF des Bayerischen Staatministeriums für Arbeit und Sozialordnung, Familie und Frauen am 22.03.2006, Mannheimer Forschungsinstitut Ökonomie und Demografischer Wandel (MEA), Universität Mannheim (publicat), 2006, disponibil: www.mea.uni-mannheim.de/uploads/user_mea_discussionpapers/h9ygu3i8pfz3mvat_106-2006.pdf.

provocări este necesară o dezvoltare rurală integrată cu privire la procesele socio-demografice actuale și la cele preconizate.

Atitudinea cetățenilor, atât față de politică, cât și față de administrațiile centrale și locale, s-a schimbat dramatic în ultimii 30 de ani în Republica Federală Germană. În schimb, politica actuală efectuează o tranziție, de la un stat de furnizare, la o societate solidară, dependentă de performanțe, care să fie bazată pe responsabilitatea proprie și pe principiul subsidiarității. Politica și administrația sunt sub presiune, deoarece structurile organizaționale și procesele de lucru sunt considerate ca fiind puțin eficiente și în mare parte ineficiente. În plus, multe comunități au datorii mari și sarcinile de interes sunt în creștere, iar sporirea beneficiilor de securitate socială duc la faptul ca multe localități să se afle într-o criză economică. O acțiune care se caracterizează prin descentralizare, (parțial) privatizare și modernizare a proceselor de bază în cadrul administrației a fost concepută pentru a combate acest fenomen. În Germania s-a răspândit pentru acest concept denumirea de Metode de Management Noi (Neues Steuerungsmodell - NSM), în locul termenului anglo-american New Public Management (NPM).⁶

Începând cu sfârșitul anilor 1990 s-a cristalizat o altă abordare a reformei politice și de administrație, fără a se renunța însă la noile Metode de Management: (Good Governance). Termenul de Good Governance, care a fost tradus de către Comisia Europeană în germană prin „governare bună”, este atribuit nivelului normativ și se caracterizează prin cinci principii complementare: deschidere, participare, responsabilitate, eficiență și coerență.

Într-o primă etapă, Good Governance poate fi descris prin: (1) angajamentul politicii și administrației față de principiile normative, precum statul de drept, dreptate, fiabilitate și credibilitate, (2) acțiunile politice și administrative în conformitate cu principiile de eficiență economică și eficacitate, pe baza unei viziuni strategice (New Public Management) și (3) instituirea participării cetățenilor, transparența proceselor și căutarea unui consens în concordanță cu toate caracteristicile participanților.⁷

Din al doilea punct de vedere instituțional, Good Governance poate fi caracterizat prin următoarele trei particularități: (1) la nivel politic al regiunii, Good Governance are o orientare de organizare proprie, (2) formele de organizare dominante sunt rețele regionale și parteneriale; modul de lucru este în principal intersectorial, ceea ce înseamnă că domeniile private/economice, sectorul public și organizațiile non-guvernamentale lucrează împreună și (3) funcțiile de stimulare se fac prin finanțe, există concurență, iar evaluările oferă un anumit control al eficacității acțiunilor.⁸

Cea mai importantă **concluzie intermediară** pe care am consemnat-o din Capitolul I, este constatarea unei concordanțe între principiile de dezvoltare rurală integrată și conceptul de Good Governance. Ca autor al tezei sunt convins că legătura indicată între cele două abordări va câștiga în importanță în discursul politic și implicit, în practica din mediul rural.

⁶ Thom, N., Ritz, A., Public Management – Innovative Konzepte zur Führung im öffentlichen Sektor, Editura Gabler, Wiesbaden, 2006. Schedler, K.; Proeller, I., New Public Management, Ediția 4, Editura UTB, Stuttgart, 2009.

⁷ Magel, H., Franke, S., Good Governance in der ländlichen Entwicklung – Ein neues Paradigma oder alter Wein in neuen Schläuchen?, Land & Raum, nr. 4, 2007, p. 4-7.

⁸Böcher, M. et al., Regional Governance und integrierte ländliche Entwicklung, în Böcher, M. et al. (publicat), Regional Governance und integrierte ländliche Entwicklung – Ergebnisse der Begleitforschung zum Modell- und Demonstrationsvorhaben „Regionen Aktiv“, Editura VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden, 2008.

(2) În cea de a doua parte a capitolului I, partea ultimă, sunt evidențiate, de fapt, principalele aspecte ale **fundamentelor finanțării D.R.I.** Am început, evident, cu prezentarea conceptului de **finanțare**, care semnifică **totalitatea operațiunilor de susținere bănească, a unei acțiuni, instituții, lucrări etc.** Am continuat demersul științific cu identificarea provenienței resurselor de finanțare a D.R.I., delimitând în acest sens două mari categorii de resurse, pe care le-am caracterizat succint în teza, și anume **resurse financiare naționale, detaliate în teză în Capitolul II și resurse financiare europene, care fac obiectul Capitolelor III și IV din teză.**

Pe lângă resursele financiare ale Guvernului German și cele ale Uniunii Europene, finanțarea Dezvoltării Rurale Integrate este asigurată și din resursele financiare ale statului Bavarez (pentru îmbunătățirea structurii agrare de protecție a coastei maritime). În baza dispozițiilor administrative relevante, are loc cererea financiară permanentă, sub forma unei cereri pentru sprijinirea proiectelor, prin intermediul unei finanțări parțiale.

Datorită structurii sale federale, sistemul financiar al Republicii Federale Germane este descentralizat. Prin urmare, la cele trei niveluri – federal, statele membre ale federației, și nivel local – există fluxuri de venituri și cheltuieli proprii, cu administrații separate, precum și transferuri financiare, atât între cele trei niveluri, cât și între autoritățile locale.

În cadrul bugetelor publice ale statului federal, ale statelor membre ale federației și în bugetele locale se planifică resursele financiare pentru finanțarea D.R.I. și de asemenea, se demonstrează modul de utilizare a acestora .

Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală a Comisiei Europene a făcut, în aprilie 2011, o asociere între viitoarea politică de dezvoltare rurală a Uniunii Europene și actuala strategie U.E. „Europa 2020”, care în 17 iunie 2010, a fost aleasă de către Consiliul European ca succesoare a strategiei de la Lisabona. Această idee interesantă a autorului de a discuta dezvoltarea spațiului rural în contextul strategiei „Europa 2020”, nu va fi însă urmărită în cadrul acestei teze, dar poate servi în acest moment pentru a face legătura cu discursul științific de specialitate.

Sintetizând cele prezentate în acest prim capitol, considerăm necesar a evidenția, la finalul acestuia, principalele concluzii și opinii exprimate de autor, formulate pe baza demersului nostru științific.

Concluzii

- a) Nu există o definiție uniformă și unanim acceptată privind zona rurală.
- b) Categoriile zonale au fost dezvoltate de către O.C.D.E., care le definește pe baza distanțelor și a diferențierilor economice în: zone preponderent rurale, puternic marcate de mediul rural și regiuni puternic urbane.
- c) Sintagma Dezvoltare Rurală Integrată (D.R.I.) reprezintă concretizarea conceptului de „zonă rurală animată de viață” formulat în urmă cu aproximativ 15 ani.
- d) Obiectivele dezvoltării rurale integrate au fost definite la nivel european și preluate și completate la nivel național al Germaniei, precum și la nivel zonal (vezi Bavaria).

Opinii

a) În lipsa unei definiții unanim acceptată a zonei rurale integrate, mi-am exprimat opinia că aceasta reprezintă o categorie spațială eterogenă, care dacă este analizată din punct de vedere integrativ al caracteristicilor structurale, este un tip diferit de spațiu. Iar Dezvoltarea Rurală Integrată (D.R.I.) poate fi definită drept un model teritorial cooperativ, dinamic și durabil (pe termen lung).

b) Există o concordanță între principiile de dezvoltare rurală integrate (D.R.I.) și conceptul de Good Governance, context în care, după opinia noastră, legătura indicată între cele două abordări va câștiga în importanță în discursul politic din mediul rural.

c) Pornind de la ideea că regionalizarea și dezvoltarea spațială sunt rezultatul unor procese sociale, autorul tezei se îndoiește că din punct de vedere teoretic al sistemului, regionalizarea poate fi „produsă” tehnic. Față de planificarea spațială din trecut, care punea accentul pe o abordare „Top - Down”, Dezvoltarea Rurală Integrată se orientează conform abordării „Bottom – Up” și pune accentul pe importanța și competențele de decizie ale actorilor din mediul rural.

Contribuțiile personale, pe care le conține Capitolul I, se concretizează în faptul că, prin prezentarea și lămurirea fundamentelor teoretice și practice ale finanțării D.R.I., s-a pregătit deja terenul pentru înțelegerea întregului cuprins al tezei. Căci, atât finanțarea procesului dezvoltării zonelor rurale din Germania, cât și caracterul integrat al acestui proces sunt explicate în acest capitol în mod unitar și încheșat, deoarece în capitolele ce urmează se analizează diferitele surse de finanțare ale acestui proces. Datorită acestei proceduri se definesc pe de o parte termenii de finanțare utilizați în contextul finanțării D.R.I. și pe de altă parte sunt evitate în următoarele capitole frecvente întreruperi în fluxul de argumentare, care ar fi fost necesare pentru o astfel de definire a termenilor.

CAPITOLUL II

Intitulat **„FINANȚAREA DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE (D.R.I.) DIN RESURSE NAȚIONALE”** acest capitol este axat pe analizarea problematicii resurselor naționale folosite pentru finanțarea dezvoltării integrate a zonelor rurale din Germania. Conform Planului tezei, în structura sa, acest capitol prezintă la început proveniența resurselor naționale de finanțare a D.R.I. din Germania (din resursele Bugetului Federal German, din resursele Landului Bavaria și din resursele Bugetelor locale). Conținutul fiecărei resurse este detaliat apoi pe fiecare resursă amintită, evidențiindu-se, în special, destinația concretă, volumul de resurse asigurat și rezultatele obținute prin finanțarea respectivă a dezvoltării integrate a zonelor rurale din Germania.

(1) În cele ce urmează vom analiza mai întâi **proveniența resurselor financiare luând în considerare cele trei componente ale sistemului federal al Republicii Federale Germane.**

În cadrul acestor venituri ale Republicii Federale Germane, sunt incluse următoarele categorii: (1) veniturile fiscale, (2) creditele nete și (3) diverse încasări (de exemplu cota de profit

a Băncii Federale a Germaniei -Deutsche Bundesbank).

Și veniturile Bavariei, care în acest caz reprezintă un exemplu pentru statele federale, pot fi în esență, grupate în cinci tipuri: (1) impozite și taxe proprii, (2) venituri administrative și venituri din datorii, (3) venituri pentru procese în curs (mai ales de la guvernul federal), (4) alocări și subvenții pentru investiții precum și venituri speciale de finanțare (fără a lua credite de pe piața de capital) și (5) luarea de credite (nete) de pe piața de capital. Resursele pentru dezvoltarea spațiului rural sunt incluse în cadrul bugetului bavarez la capitolul sarcini comune de „îmbunătățire a structurilor agrare și protecție a coastei maritime”, care face parte din planul operativ a Ministerului Bavarez pentru Alimentație, Agricultură și Silvicultură. Aceste mijloace de finanțare sunt fonduri și subvenții federale, care se acordă în cadrul legii pentru sarcina comună de Îmbunătățire a Structurii Agrare a Protecției Coastei Maritime.

Art. 62 din Codul local bavarez (Bayerischen Gemeindeordnung - GO) prevede, pentru procurarea veniturilor localităților, o anumită ordine de prioritate. Pe primul loc trebuie luate în considerare alte venituri, ca de exemplu din cesiune sau din închiriere și arendă, acestea au însă în practică un rol minor. Pe locul doi se află bonificațiile pentru servicii speciale sub formă de contribuții și taxe. Principalele surse de venituri care le stau la dispoziția comunităților sunt veniturile din taxa pe activitate, din impozitul funciar, din veniturile ponderate ale impozitului pe venit (15%), din veniturile ponderate ale impozitului pe cifra de afaceri (2,2%) și din impozite locale pentru consum și cheltuieli, deși ele figurează pe locul trei în ordinea priorității.

A doua resursă din punct de vedere al importanței este sistemul local, relativ complex, pentru compensare financiară. Conform Art. 11 al Constituției bavareze (Bayerische Verfassung - BV) care dă dreptul de guvernare proprie localităților, Bavaria este obligată, în cadrul propriei performanțe, să asigure viabilitatea financiară a localităților sale.

(2) Ponderea cea mai importantă în economia acestui capitol o deține **Finanțarea D.R.I. din Resursele Bugetului Federal German**, deoarece are trei componente importante: a) finanțarea D.R.I. în cadrul „*Îmbunătățirii Structurii Agrare de Protecție a Coastei Maritime*”, b) finanțarea D.R.I. în cadrul „*Planului Strategic Național al RFG*” și c) finanțarea D.R.I. în cadrul „*Reglementărilor Planului Național*”. La acestea trei componente ne vom referi în continuare.

a) „*Îmbunătățirea Structurii Agrare de Protecție a Coastei Maritime*” reprezintă baza legală pentru finanțarea D.R.I. . După cum rezultă și din planul tezei, în conținutul său aceasta se referă la următoarele aspecte: (1) baza legală, (2) obiectul finanțării și (3) perspectiva generală asupra volumului și procesului de finanțare pentru îmbunătățirea structurii Agrare de Protecție a Coastei Maritime. Toate acestea le vom analiza, distinct, în continuare.

Finanțarea dezvoltării spațiului rural din resursele Republicii Federale se realizează, precum am amintit și mai sus, în baza legii pentru sarcini comune de „Îmbunătățire a Structurilor Agrare și Protecție a Coastei Maritime”. Conform acestei legi, politica agrară se află de fapt, în competența statelor federale, iar acestea ar fi în mod normal responsabile pentru finanțare în mod independent. Acest sistem ar cauza în Germania discrepanțe mari în promovarea structurilor agrare, deoarece fiecare stat al federației dispune de fonduri diferite, precum și de diferite idei și obiective în ceea ce privește politica agrară. Interesele divergente ale statelor din federație ar putea duce la un conflict cu privire la obiectivul constituțional al egalității condițiilor de viață în Germania (articolul 72 și articolul 106 din legile fundamentale). Din această cauză, în cadrul legii fundamentale, a fost luată hotărârea ca politica agricolă să fie responsabilitatea comună a

guvernului federal și a statelor. Obiectivul legii care reglementează sarcina comună de „Îmbunătățire a Structurilor Agrare și Protecție a Coastei Maritime” este asigurarea unei agriculturii și silviculturii puternice și care de asemenea poate să facă față cerințelor ce vor apărea de-a lungul timpului. În acest scop se urmărește, printre altele, formarea anumitor priorități spațiale și materiale. În cadrul unui proces comun de planificare a federației și a statelor federale este definit volumul de finanțare al sarcinii comune de „Îmbunătățire a Structurilor Agrare și Protecție a Coastei Maritime”. În anul 2011 volumul de finanțare al acestor măsuri în cadrul dezvoltării rurale s-a ridicat la suma de aproximativ 83 de milioane de euro.

b) Descrierea „Planului Strategic al R.F.G. pentru dezvoltarea zonelor rurale 2007 – 2013”⁹, abordează în cuprins următoarele probleme: (1) conceptul de *Plan Strategic Național*; (2) prevederile acestuia privind finanțarea D.R.I., (3) avantajele acestei finanțării conform *Planului Strategic Național*; (4) dezavantajele acestei finanțării conform *Planului Strategic Național* și (5) volumul de finanțare. Aceste probleme vor fi analizate distinct în cele ce urmează.

Punerea în aplicare a sarcinii comune de „Îmbunătățire a Structurilor Agrare și Protecție a Coastei Maritime” este inclusă și în contextul european. Conform dispozițiilor din regulamentul privind sprijinul pentru dezvoltare rurală, acordat de către Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (Regulamentul - F.E.A.D.R.), fiecare stat membru trebuie să își elaboreze **planul de strategie națională** pentru dezvoltare rurală pentru fiecare perioadă, în concordanță cu Comisia Europeană. Funcția planului național strategic este de a acționa ca o legătură între orientările strategice ale programelor de dezvoltare ale U.E. și programele de dezvoltare ale fiecărui stat federal, și anume, acestea fixează în cadrul planului strategic național măsurile de finanțare și dotările necesare.

Analiza avantajelor în cadrul Planului Strategic Național indică faptul că în Germania producția industriei alimentare este una din cele mai importante branșe ale comerțului. Din dezavantajele zonelor rurale care sunt numite în Planul Strategic Național trebuie în mod special menționate cele din cadrul sistemului ecologic (în special schimbările climatice și regresul biodiversității) precum și consecințele schimbărilor demografice.

Planul Strategic Național al Republicii Federale Germane pentru dezvoltarea zonelor rurale 2007 – 2013 în versiunea revizuită din 4 octombrie 2011 prevede Health Check-ul regulamentului F.E.A.D.R. și pachetul european de redresare economică ca fiind elemente cheie ale finanțării.

c) Secțiunea despre „**Reglementările Naționale ale Republicii Federale Germane pentru Dezvoltarea Zonelor Rurale**”¹⁰ pune accentul pe (1) punctele centrale ale reglementărilor naționale și de asemenea (2) examinează critic procesul de planificare în trei etape.

Planul strategic național servește ca legătură între obiectivele U.E., care au fost stipulate

⁹ BMELV (publicat), Planul Strategic Național al Republicii Federale Germane pentru dezvoltarea zonelor rurale 2007- 2013, varianta din data de 04.10.2011, disponibil: [www.bmelv.de/ Shared-Docs/Downloads/Landwirtschaft/LaendlicheRaume/Strategiepapier.pdf? __blob=publicationFile](http://www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Landwirtschaft/LaendlicheRaume/Strategiepapier.pdf?__blob=publicationFile).

¹⁰ BMELV (publicat), Reglementări Naționale al Republicii Federale Germane cu privire la dezvoltarea zonelor rurale, a 7-a revizuire din data de 28.11.2011, disponibil: www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Landwirtschaft/Foerderung/NationaleRahmenregelungen-ELER.pdf?__blob=publicationFile.

în Regulamentul F.E.A.D.R., și programele de dezvoltare la nivel subnațional. Planul național strategic este consacrat în cadrul sarcinii comune și totodată, și în planul cadru național. Germania a respectat datoria de a obține aprobarea de la Comisia Europeană pentru a pune în aplicare strategia națională, prin prezentarea unei reglementări naționale care sintetizează elementele comune ale programelor de dezvoltare regională. Punctele centrale ale reglementărilor naționale constau în armonizarea finanțării, a egalității între cei care primesc finanțarea și de asemenea și concentrarea și coordonarea fondurilor de finanțare.

Uniunea Europeană a prevăzut pentru perioada actuală de finanțare, 2007 până în 2013, un proces de planificare în trei etape. La primul nivel în cadrul european se află regulamentul F.E.A.D.R. La cel de al doilea nivel se află – precum a fost și exemplificat mai sus – planul strategic național. La cel de al treilea nivel al programului de trei etape, prevăzut de către Regulamentul F.E.A.D.R., are loc în mod normal la nivelul statelor federale, punerea în aplicare a strategiei naționale pentru dezvoltarea rurală prin programele de dezvoltare, care cuprind un set de măsuri.

(3) Exemplificarea **finanțării D.R.I. din resurse ale statului federal Bavaria** se va face pe baza următoarelor criterii: a) *Programul Bavarez pentru Dezvoltarea Economiei Agrare și a Zonelor Rurale 2007 – 2013* (BayZAL), b) obiectivele BayZAL, c) obiectivele finanțării D.R.I. în Bavaria și în cele din urmă d) volumul finanțărilor din resursele statului federal Bavaria.

a) Programul de dezvoltare a zonelor rurale în Bavaria este denumit „Programul bavarez pentru dezvoltarea economiei agrare și a zonelor rurale în perioada 2007 - 2013” (BayZAL)¹¹. Regulamentul F.E.A.D.R. oferă pe lângă modul de abordare LEADER încă 37 de măsuri de finanțare, fiecare dintre acestea fiind etichetate cu un cod din trei cifre. Reglementările cadrului național (Nationale Rahmenregelungen - NRR) numesc explicit 11 măsuri, care sunt menite să promoveze dezvoltarea rurală integrată în cadrul sarcinii comune.

b) BayZAL nu preia în programul său de promovare toate cele 11 măsuri ce au fost fixate în cadrul reglementărilor cadrului național, care ar putea facilita o dezvoltare rurală integrată, ci se limitează la următoarele patru domenii care au o legătură cu dezvoltarea rurală integrată: (1) consolidarea terenurilor și măsuri de infrastructură, (2) măsuri de diversificare a economiei rurale, (3) înnoirea satelor și (4) strategii integrate de dezvoltare rurală și sprijin pentru punerea în aplicare. În cadrul la BayZAL se împart obiectivele de finanțare în patru niveluri ierarhice. La cel mai înalt nivel se află obiectivele U.E., după care urmează obiectivele de top care au o legătură politică. Obiectivele legate de necesități formează cel de al treilea nivel, iar obiectivele fiecărei măsuri de finanțare se află în cadrul la BayZAL la cel mai mic nivel ierarhic al sistemului de obiective.

c) În cadrul acestei secțiuni se analizează foarte detaliat acțiunile individuale de finanțare a D.R.I. în cadrul la BayZAL. Aceste acțiuni individuale de finanțare sunt domeniile de acționare care au fost menționate anterior și care indică o legătură cu D.R.I., și anume: (1) consolidarea terenurilor, (2) măsuri de infrastructură, (3) crearea unor alternative de venit prin măsuri de diversificare a economiei în zona rurală și (4) strategii integrate de dezvoltare rurală și sprijin pentru punerea în aplicare a acestora.

¹¹ StMELF; StMUGV (publicat), Programul Bavarez pentru Dezvoltarea Economiei Agrare și a Zonelor Rurale 2007 – 2013 (BayZAL) 2007 – 2013 din Fondul European Agrar pentru Dezvoltarea Zonei Rurale (F.E.A.D.R.) conform ordonanței (EG) nr. 1698/2005, varianta din august 2010, München, disponibil: www.stmelf.bayern.de/agrarpolitik/programme/eler/24245/linkurl_1.pdf.

d) Volumul de mijloace de finanțare F.E.A.D.R. care au fost alocate Germaniei în perioada 2007- 2013 se ridică la aproximativ 8,1 miliarde de euro. Din acestea, aproximativ 3,2 miliarde de euro vor fi alocate pentru mijloace de convergență și aproximativ 4,9 miliarde de euro, pentru mijloace de non-convergență, mijloace care fac parte din modulația obligatorie precum și pentru produsele din tutun. În ceea ce privește distribuirea fondurilor F.E.A.D.R. pentru fiecare stat federal se constată o scădere clară, de la noile state federale (nord-) estice, la statele federale mai vechi (sud-) vestice. Bavaria are planificat pentru programul său de dezvoltare a agriculturii și zonelor rurale, în perioade de finanțare 2007 - 2013, un volum de finanțare în valoare de aproximativ 3,5 miliarde de euro din mijloace U.E., ale guvernului federal și ale statelor federale. Dintre acestea, aproximativ 1,3 miliarde de euro sunt din mijloace ale U.E., aproximativ 1,1 miliarde de euro din mijloace ale guvernului federal și aproximativ 1,2 miliarde de euro din mijloace ale statului federal.

(4) Descrierea **finanțării D.R.I. din resurse ale bugetelor locale** oferă mai întâi a) o perspectivă de ansamblu asupra provenienței (formelor) resurselor locale pentru finanțarea D.R.I și se concentrează mai apoi asupra b) finanțării înnoirii ogoarelor și a satelor, care sunt cele mai importante domenii de acționare ale D.R.I. .

a) Cursul ideal al unei finanțări pentru un proces de dezvoltare a spațiului rural se poate împărți în trei faze: (1) faza inițială se caracterizează printr-o finanțare predominantă prin subvenții, (2) în faza a doua, etapa de tranziție, finanțarea este una mixtă, între mijloace de finanțare și mijloace proprii și (3) în faza a treia, de stabilizare, ar trebui să poată fi susținută finanțarea din resurse locale și dacă este necesar și din resurse regionale. În practică pot fi relativ des întâlnite cotizații ale membrilor și contribuții de susținere, precum și modele de finanțare pentru procesele de management de dezvoltare și regionale. Pe lângă acestea, în cadrul finanțării unei dezvoltări rurale din resurse locale, instrumentele financiare provenite de la fundații, din donații și sponsorizări, i-au un rol marginal. Foarte puțină relevanță practică reprezintă ca și forme de instituționalizare societățile de drept privat, precum și formele de organizație publice-juridice ale corporațiilor de drept public. Cele mai frecvent utilizate forme de organizare în practică, pentru cofinanțarea unei dezvoltări rurale cu resurse locale, sunt organizațiile de caritate înregistrate.

b) În anul 2005 în Bavaria volumul de finanțare (1) pentru înnoirea ogoarelor avea valoarea de aproximativ 69,1 de milioane de euro, iar (2) pentru măsurile de înnoire a satelor acestea atingeau valoarea de aproximativ 106,7 de milioane de euro.

Întregul conținut, prezentat în paginile anterioare al capitolului II, referitor la Finanțarea Dezvoltării Integrate a zonelor rurale din Germania mi-au oferit posibilitatea de a formula o serie de concluzii, opinii și contribuții personale, în calitatea mea de autor.

Concluzii

a) După această privire de ansamblu asupra resurselor naționale pentru finanțarea dezvoltării spațiului rural, trebuie luat în considerare și faptul că în sistemul federal al Republicii Federale Germane regulile bugetare, la toate trei nivelurile (federație, state federale și localități) care corespund principiului universalității, nu permit alocarea explicită a resurselor pentru finanțarea anumitor cheltuieli - inclusiv pentru dezvoltarea zonelor rurale.

b) Studiul realizat în cadrul tezei de față clarifică faptul că nevoile (parțial dramatice și cronice) financiare ale localităților sunt problema centrală în cadrul finanțării proiectelor de dezvoltare din resurse locale. Este evidențiat și faptul că, ponderea de contribuții personale

aduse de săteni în cadrul măsurilor pentru înnoirea satelor, reprezintă cea mai mare parte din finanțarea totală. Deși este vorba despre valori monetare, căci se exprima bănește, acestea sunt adesea însă finanțări non-monetare.

c) Grupul de cercetare din domeniul agricol și pentru dezvoltare regională „Triesdorf”¹² ajunge în evaluarea ex-ante a programului bavarez pentru dezvoltarea economiei agrare și a zonelor rurale, pentru perioada 2007 – 2013, la concluzia că regulamentul F.E.A.D.R. este focusat pe trei priorități și pe funcțiunea LEADER, iar per total se concentrează preponderant pe problemele legate de agricultură și silvicultură. Deoarece zonele rurale din Bavaria sunt influențate în principal de dezvoltarea în industrie, comerț și servicii, grupul de cercetare în cauză se teme că, o proporție semnificativă a populației din mediul rural, nu va fi luată în considerare suficient prin măsurile propuse de către BayZAL.

Opinii

Din conținutul acestui capitolul rezultă următoarele păreri (opinii) pe care le-am evidențiat pe parcursul redactării acestuia:

(1) Promovarea dezvoltării rurale de către U.E. este unilateral axată pe agricultură și silvicultură.

(2) Măsurile propuse în programului bavarez pentru dezvoltarea economiei agrare și a zonelor rurale sunt insuficiente pentru o mare parte din populație.

Contributiile personale din capitolul II, se axează pe structura celor trei resurse naționale utilizate pentru finanțarea D.R.I., după proveniența acestora: resurse ale Bugetului Federal a Statului German, resurse ale landurilor în general și ale landului Bavaria în special, precum și resursele bugetelor locale. În cadrul fiecăreia dintre aceste resurse, am efectuat o analiză complexă privind destinația dezvoltării integrate, abordând în acest sens un caracter critic, privind modul de utilizare și neajunsurile care apar în acest context. Pe baza acestora, am evidențiat posibilitățile de îmbunătățire a finanțării D.R.I. pentru creșterea eficienței dezvoltării zonelor rurale. În acest sens amintesc două aspecte, care ar trebuie îmbunătățite în cadrul D.R.I. din resursele național și anume: (1) procesul de planificare a programului pentru promovarea spațiului rural în trei etape trebuie văzut din punctul de vedere al procedurii ca foarte complex. În același timp este discutabil dacă într-un astfel de proces de planificare complex pot fi luate în considerare preocupările celor afectați în mod corespunzător. (2) Autorul este de acord cu punctele de vedere reprezentate în discursul despre procesul de planificare a programului în trei etape, și anume că, instituirea a mai multor nivele pentru luarea deciziilor este contrar cu principiul subsidiaritat.¹³

¹²Grupul de cercetare din domeniul agricol și pentru dezvoltare regională Triesdorf, Evaluarea Ex ante a planului de promovare a dezvoltării zonelor rurale în Bavaria 2007 – 2010, Triesdorf, 2006, p.12.

¹³ Wissenschaftlicher Beirat für Agrarpolitik beim BMELV - Consiliul Consultativ pentru Politica Agricolă al BMELV, Dezvoltarea politicii în zonele rurale, 2006, disponibil: www.bmelv.de/SharedDocs/Standardartikel/Ministerium/Organisation/Beiraete/AgrBeirStellungnahmeLR.html.

CAPITOLUL III

Se intitulează: "FINANȚAREA DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE (D.R.I.) DIN FONDURI STRUCTURALE ALE UNIUNII EUROPENE".

Conform planului tezei, acest capitol este, în conținutul său, structurat pe următoarele componente: (1) elementele unei dezvoltări rurale integrate care permit finanțarea D.R.I. a Germaniei din fonduri structurale ale U.E., (2) obiectivele finanțării D.R.I. din Germania pe seama fondurilor structurale ale U.E. și (3) componentele fondurilor structurale ale U.E. destinate finanțării D.R.I., și anume a Fondului European de Dezvoltare Rurală (F.E.D.R.) și a Fondului Social European (F.S.E.). În continuarea demersului științific, am detaliat cele două componente ale acestei finanțări europene: (4) finanțarea D.R.I. din Germania prin F.E.D.R. (obiective, destinații, condiții de obținere a finanțării, greutăți întâmpinate, volumul finanțărilor) și (5) finanțarea D.R.I. prin Fondul Social European (obiective, destinații, mecanism tehnic, volum de finanțare).

Referindu-mă la conținutul acestui capitol, subliniez faptul că, el vizează două elemente centrale ale finanțării dezvoltării rurale integrate: (1) finanțarea măsurilor pentru îmbunătățirea calității de viață în zonele rurale (înnoirea satelor) precum și (2) finanțarea măsurilor pentru dezvoltarea de competențe și de conștientizare cu privire la pregătirea și punerea în aplicare a unei strategii de dezvoltare locală.

În subcapitolul 3.1, intitulat "Elementele unei Dezvoltări Rurale Integrate (D.R.I.) care permit finanțarea D.R.I. în Republica Federală Germană" am identificat și justificat faptul că, pentru ambele puncte specificate mai sus, există sau este posibilă o legătură, în ceea ce privește obiectivele principale ale strategiei naționale de dezvoltare a zonelor rurale.

La summitul de la Göteborg din 2001, Consiliul European a extins strategia de viitor, prin conceptul de durabilitate și, de asemenea a stabilit orientările economic-politice pentru a asigura creșterea economică și promovarea reformelor structurale, cu ajutorul fondurilor structurale, respectiv, cu ajutorul Fondului European de Dezvoltare Regională (F.E.D.R.), a Fondului Social European (F.S.E.) și a Fondului de Coeziune.

Cele două fonduri - F.E.D.R. și F.S.E.- țintesc, în mod explicit la îndeplinirea celor trei obiective principale: (1) primul obiectiv se referă la "convergența" dintre țările membre U.E și urmărește ca prin fondurile structurale ale F.E.D.R. și F.S.E să se îmbunătățească condițiile unei creșteri economice și pentru ocuparea forței de muncă, în acele state membre și regiuni care se dovedesc a fi rămase în urmă din punct de vedere al gradului de dezvoltare. Acest obiectiv se aplică pentru zonele în care produsul intern brut (PIB) pe cap de locuitor este mai mic decât 75% din PIB-ul mediu, calculat pe baza UE-25. În Germania regiunile ce pot fi încadrate în acest prim obiectiv sunt în principal, toate noile state ale federației. (2) Al doilea obiectiv îl reprezintă „îmbunătățirea eficienței economiei locale”. Din punct de vedere contextual, obiectivul 2 vizează economia regională și ocuparea forței de muncă și este orientat spre consolidarea competitivității și atractivității regiunilor, precum și a promovării ocupării forței de muncă în acele regiuni. În afara regiunilor rămase în urmă (obiectivul 1- "regiuni") se urmărește finanțarea unei schimbări economice și sociale, precum și anticiparea modificărilor ce vor avea loc prin globalizarea piețelor. Se încearcă astfel, obținerea unui efect de promovare a ocupării forțelor de muncă prin următoarele măsuri: a) îmbunătățirea cantitativă și calitativă a investițiilor în capitalul uman, b) promovarea inovării și a spiritului antreprenorial, c) promovarea tendinței spre o societate bazată pe cunoaștere, d) promovarea capacității de adaptare a angajaților și e) promovare piețelor de

muncă integrative.(3) Pe lângă cele două obiective principale, s-a mai conturat un nou obiectiv 3 (numit și INTERREG IV), care finanțează cooperarea obiectivelor teritoriale între parteneri din diferite regiuni ale U.E. . Spre deosebire de INTERREG III, scopurile INTERREG IV sunt mai apropiate de cele de la Lisabona, din anul 2000 (competiție și inovare) și de cele de la Göteborg, din anul 2001 (sustenabilitate ecologică, economică și socială). Diviziunea în trei părți de cooperare, și anume transfrontalieră, transnațională și interregională, din cadrul INTERREG III va rămâne în continuare valabilă și la cel de al treilea obiectiv 3 -"promovare".

Așa cum am afirmat mai sus, finanțarea D.R.I. în Germania din Fonduri Structurale Europene este compusă din două componente: (1) Fondul European de Dezvoltare Rurală (F.E.D.R.) și (2) Fondul Social European (F.S.E.).

Bavaria a primit de la F.E.D.R., în perioada de finanțare 2007 – 2013, pentru obiectivele de promovare „competiția regională și ocuparea forței de muncă” și pentru cooperarea transfrontalieră în cadrul „cooperării teritoriale europene”, aproximativ un total de 662 milioane de euro. În cadrul obiectivului de promovare „cooperare teritorială europeană” nu există pentru cooperarea transnațională și nici pentru cea interregională alocări de finanțare fixe pentru Bavaria, astfel încât proporția de finanțare atribuită Bavariei depinde de succesul proiectelor bavareze în cadrul internațional.

Fondul Social European (F.S.E.), fondat în 1957, este unul dintre cele mai tradiționale inițiative financiare ale U.E. . În anul 1997 statele membre au reformat F.S.E., prin faptul că au ajuns, de comun acord privind strategia pentru ocuparea forței de muncă și de asemenea, au stabilit realizarea următoarelor patru puncte centrale: (1) capacitatea de ocupare a forțelor de muncă, (2) spirit antreprenorial, (3) capacitatea de a se adapta și (4) egalitatea de șanse și dintre sexe.

Față de cele 17 programe regionale operaționale ale statelor federale, există în Germania și un program principal federal, prin care se administrează interministerial 37% din totalul mijloacelor Fondului Social European. Aceasta acordă aproximativ 75 de miliarde de euro statelor membre și regiunilor în perioada 2007 - 2013. Germania are la dispoziție aproximativ 9,4 miliarde de euro din aceste mijloace, care se împart între guvernul federal și statele din federație. Cofinanțarea națională pentru finanțarea D.R.I., se ridică la valoarea de 6,3 miliarde de euro. Nu este însă permis ca mijloacele F.S.E. să fie utilizate în locul mijloacelor periodice ale politicii pieței de muncă, iar proiectele pot fi finanțate fie în cadrul programului operațional al statelor federale, fie în cadrul programului federal.

În contextul dezvoltării rurale integrate, F.E.D.R. urmărește două obiective de finanțare: (1) promovarea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii și (2) crearea de noi locuri de muncă în întreprinderile mici și mijlocii. În perioada 2000 – 2006, în întreaga federație, mai mult de 1500 întreprinderi mici și mijlocii au primit ajutoare din Fondurile Structurale, sub formă de investiții directe, iar aproximativ 800 de noi afaceri ale întreprinderilor mici și mijlocii, au fost promovate prin acordarea unui capital inițial. Crearea de noi locuri de muncă în zonele rurale nu are loc, iar finanțarea prin fondurile structurale se află într-o relație cauză-efect cu acestea.

Pentru finanțarea din fonduri F.E.D.R. se prevede la obiectivului 1, și anume în cadrul promovării convergenței dintre țările membre U.E., alocarea unei contribuții financiare la cheltuielile eligibile publice și private ale proiectelor, de până la 32,59%. Prin ajutoarele naționale poate fi atinsă parțial, o rată de contribuție de 50%.

În Bavaria se finanțează, în cadrul programului F.E.D.R., obiectivele 2 și 3 ale fondurilor structurale, respectiv: îmbunătățirea competitivității regionale și ocuparea forței de muncă precum și cooperarea teritorială europeană, dar nu și obiectivul de convergență (obiectivul 1).

Prin finanțarea menționată de obiectivului 2 se urmăresc două scopuri strategice: (1) crearea unor condiții egale de trai și de muncă în toate regiunile și (2) creșterea competitivității, asigurarea creșterii economice durabile, precum și crearea și păstrarea locurilor de muncă, în special în regiunile de frontieră și cu o structură slabă. În acest scop, Bavaria primește în perioada de finanțare 2007 – 2013, mijloace de la U.E. în valoare de aproximativ 576 miliarde de euro.

În cadrul acestei teze se face o obiecție¹⁴ teoretică fundamentală față de promovarea creșterii economice prin F.E.D.R. . În acest sens autorul își exprimă opinia că, atâta timp cât finanțarea prin F.E.D.R. se presupune a reprezenta un instrument pentru creșterea politică, ar trebui să se realizeze o alocare pareto-optimală a resurselor în cadrul tuturor componentelor unei economii naționale. Acest lucru ar implica, la rândul său, un nivel de informații a actorilor economici, care în realitate nu există. În cadrul finanțării prin F.E.D.R. resursele sunt îndreptate în special spre regiunile în care se așteaptă cea mai mare creștere economică.

Autorul clarifică și faptul că F.E.D.R. nu finanțează în mod direct dezvoltarea rurală. În cadrul dezvoltării rurale integrate există însă o investiție indirectă, prin intermediul F.E.D.R. .

În acest context am clarificat și faptul că prin F.E.D.R. sunt induse următoarele efecte socio-economice, în spațiul rural : a) măsuri de susținere a finanțării pentru întreprinderile mici și mijlocii, b) finanțarea capacităților locale și regionale în domeniile de cercetare și dezvoltare precum și inovații, c) promovarea măsurilor pentru cooperarea întreprinderilor la nivel regional și inter-regional (în special a întreprinderilor mici și mijlocii) și d) investiții în resurse umane (cofinanțare împreună cu F.S.E.). Chiar prin această concentrare asupra componentelor locale, regionale și inter-regionale pentru promovare, are loc un efect indirect asupra zonelor rurale.

Principalele obiective ale finanțării prin F.S.E. sunt: (1) creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii și (2) îmbunătățirea accesului la locuri de muncă pentru persoanele din zonele rurale.

În cadrul finanțărilor din F.S.E. este valabil *principiul adîiunii* care înseamnă că mijloacele F.S.E. nu pot fi folosite în locul resurselor normale pentru politica pieței de muncă, iar proiectele care sunt finanțate din programul operațional F.S.E. al federației *nu pot* primi simultan fonduri F.S.E. de la unul din programele F.S.E. ale statelor federale. În cadrul programului operațional Bavaria¹⁵ putem distinge două tipuri de condiții de finanțare: subvențiile pot fi aprobate sub formă de finanțare parțială, a deficitului ori a unei sume fixe sau finanțarea poate să aibă loc prin procedura de achiziție publică.

¹⁴ Pries, R., Staatliche Förderung strukturschwacher Regionen, ökonomische Vorteile und Nachteile am Beispiel Mecklenburg-Vorpommerns, Rostock-Warnemünde, 2006, disponibil: www.connect24group.de/Studie_C2G_2006.PDF.

¹⁵ StMAS (publicat), Viitorul în Bavaria. Fondul Social European – Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă în Bavaria 2007 – 2013, varianta din data de 28.07.2009, disponibil: <http://www.stmas.bayern.de/arbeit/esf2007-2013/programm07-13.pdf>.

Bavaria a primit din Fonduri U.E., pentru programul operațional „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă”, în cadrul F.S.E., pentru perioada de finanțare din 2007 până în 2013, aproximativ 310 milioane de euro.

Conform **principiului de costuri reale**, în cadrul finanțării prin F.S.E. se vor lua în considerare doar cheltuielile de consum real, care sunt prezentate în detaliu. Deoarece acest proces de finanțare, presupune un nivel birocratic relativ ridicat, este criticat de autorul tezei, considerând că reprezintă obstacolul principal în cadrul finanțării F.S.E.

Pe seama celor prezentate în capitolul III al acestei lucrări, în concluzie, autorul se așteaptă la o schimbare fundamentală în sistemul U.E. de politici structurale. Acest lucru este justificat în mod special prin faptul că: (1) din culisele teritoriale bine acoperite o parte majoră din mijloacele F.E.D.R. ajunge și la centrele urbane și (2) în mediul rural mijloacele F.E.D.R., bazate pe instrumentele de finanțare clasice, sunt în mod special utilizate pentru promovarea întreprinderilor individuale și a infrastructurii (infrastructura de transport), precum și a turismului și a culturii.

De asemenea, autorul **opinează** că dezbaterea actuală¹⁶ în cadrul spațiului U.E. arată că definirea spațiului rural conform densității populației și a produsului intern brut pe cap de locuitor, repune în discuție problema promovării fondurilor structurale, în general, și ale F.E.D.R., în special.

După o descriere amănunțită a fondurilor structurale în cadrul acestui capitol, autorul ajunge la concluzia că finanțarea prin F.E.D.R., care a fost concepută vertical și se axează în cadrul rezultatelor pe măsuri individuale, nu se potrivește optimal cu abordarea D.R.I., a cărei orientare este orizontală. Recomand prin urmare, ca definiția pentru spațiul rural să fie modificată, iar fondurile structurale să fie în viitor organizate la nivel regional. De asemenea apreciez că în prezent există necesitatea și condiții pentru continuarea cercetărilor științifice, a discuțiilor și a formulării de soluții în acest sens.

Din cele prezentate rezultă clar că, întregul conținut al capitolului III, a permis autorului, evidențierea unor opinii și concluzii interesante, dintre care am punctat câteva.

Concluzii

a) Finanțarea F.E.D.R., care a fost concepută vertical, axându-se pe rezultatele individuale ale măsurilor, nu se potrivește cu abordarea D.R.I. a cărei orientare este orizontală.

b) În cadrul finanțărilor prin F.S.E. este valabil principiul „adițiunii”, ceea ce înseamnă că, finanțarea F.S.E., nu poate fi folosită în locul resurselor normale, pentru politica pieței de muncă, iar proiectele finanțate din programul operațional F.S.E. nu pot primi simultan, fonduri de la alte programe finanțate din F.S.E. ale statelor Federației.

c) În cadrul finanțării prin F.S.E. se vor lua în considerare doar „cheltuielile de consum real”. Ca autor, am criticat în teză acest proces de finanțare, deoarece presupune un nivel birocratic foarte ridicat, de aceea consider că reprezintă obstacolul principal în cadrul finanțării prin F.S.E. .

¹⁶Comisia Europeană, Direcția Generală pentru Politică Regională (publicat), Politica de coeziune pentru sprijinirea zonelor rurale, disponibil: http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/conferences/urban_development/index_en.cfm, împreună cu contribuțiile de la seminarul care a avut loc la Bruxelles pe data de 01.10.2009.

Opinii

a) F.E.D.R. **nu asigură o finanțare directă prin intermediul acestui fond, însă se asigură finanțarea indirectă a D.R.I.** .

b) Cu privire la promovarea creșterii economice prin finanțarea F.E.D.R., autorul tezei, manifestă o **obiecție teoretică fundamentală**, și anume: atâta timp cât finanțarea prin F.E.D.R se presupune a reprezenta un instrument pentru creștere politică, ar trebui să aibă loc o alocare pareto-optimală a resurselor.

c) Deoarece finanțarea prin F.E.D.R. este concepută vertical, iar abordarea D.R.I. este orientată spre orizontală, amr ecomandat în teză, exprimându-mi opinia, că definiția pentru spațiul rural ar trebui să fie modificată, iar fondurile structurale să fie în viitor, organizate la nivel regional.

Contributiile personale ale autorului din capitolul III constau mai întâi în faptul că acesta demonstrează, că cele două elemente cheie ale unei finanțări de dezvoltare rurală integrată, care pun accentul pe obiectivele specifice ale strategiei naționale pentru dezvoltarea spațiilor rurale, sunt în concordanță sau cel puțin este posibilă stabilirea unei legături între acestea. În plus am oferit în cadrul acestui capitol, o analiză foarte detaliată a finanțării dezvoltării rurale prin intermediul Fondurilor Structurale Europene. În acest sens sunt evidențiate în mod detaliat, în contextul dezvoltării rurale obiectivele F.E.D.R. și F.S.E., precum și volum de finanțare al acestora. Am constatat în cele din urmă că, (1) F.E.D.R. promovează dezvoltarea spațiului rural doar indirect, iar F.S.E. este asociat cu un cost de administrare relativ ridicat, (2) de asemenea prin faptul că, definirea spațiului rural se face conform densității populației și a produsului intern brut pe cap de locuitor, este repusă în discuție culisa de finanțare a fondurilor structurale în general, și a F.E.D.R. în mod special.

CAPITOLUL IV

Este axat pe „**FINANȚAREA DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE (D.R.I.) DIN FONDURILE EUROPENE PENTRU DOMENIUL POLITICII AGRARE COMUNE**”, autorul continuând astfel, demersul său științific privind finanțarea dezvoltării integrate a zonelor rurale din Germania din fonduri europene, insistând mai mult pe exemplul landului Bavaria.

Conținutul acestui capitol este sistematizat pe patru componente, și anume: (1) necesitatea, dezvoltarea și instrumentele folosite în finanțarea Politicilor Agrare Comune (P.A.C.), (2) finanțarea D.R.I. în Bavaria prin Fondul European pentru domeniul Politicii Agrare Comune, (3) finanțarea D.R.I. în Bavaria prin Fondul European pentru Garantare Agricolă (F.E.G.A) și (4) finanțarea D.R.I. prin Fondul European de Pescuit (F.E.P.) în Bavaria.

Agricultura europeană se afla, la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, într-o situație dificilă, și anume populația nu se mai putea hrăni din propria producție. Dorința de nu a mai depinde de importurile de produse alimentare și de a asigura furnizarea acestor produse din producția proprie au fost principalele motive pentru introducerea unei Politici Agricole Comune. În consecință, o astfel de politică a început, inițial, prin subvenționarea principalelor produse

agricole, cu scopul de a crește producția agricolă autohtonă și de a asigura propria aprovizionare cu produse alimentare (rare) în Europa. Prin reforma MacSharry, care a inclus agricultura din 1992 în comerțul mondial (O.M.C.), a avut loc o schimbare fundamentală în cazul Politicii Agrare Comune, și anume posibilitatea organizării pieței (mondiale). Ultima reformă agrară majoră a avut loc în 2003, iar reforma P.A.C., care a fost instaurată în 2005 de către statele membre, are următoarele două caracteristici: (1) ajutoarele directe nu au nici o legătură cu producția produselor agricole și (2) în același timp ajutoarele directe trebuie să îndeplinească anumite criterii de protecție a mediului și a animalelor, de asemenea trebuie să asigure disponibilitatea produselor alimentare și a hranei pentru animale.

Criteriile care trebuie respectate, numite și „alte obligații” sau „**Cross Compliance**”, reprezintă oarecum condițiile de finanțare ale F.E.G.A. și sunt reglementate la nivelul Statelor Federației în așa-numita „lege a ajutorului direct și a obligațiilor” (Direktzahlungen-Verpflichtungengesetz). Ministerul de Stat Bavarez pentru Alimentație, Agricultură și Silvicultură, împreună cu Ministerul de Stat Bavarez pentru Mediu și Sănătate, au conceput documentul foarte actual și cuprinzător, respectiv „**Cross Compliance**”, pentru beneficiarii de ajutoare directe de la U.E., care cuprinde 19 reglementări U.E., deja existente și relevante, precum și normele pentru menținerea pășunilor permanente, respectiv pentru păstrarea terenurilor agricole în condiții ecologice și agricole bune.¹⁷

În cadrul „la Health Check”, din noiembrie 2007, a fost promovată reforma P.A.C., printr-o comunicare a Comisiei Europene, către Consiliul și Parlamentul European. Cu ajutorul deciziilor care au fost luate în cadrul la „Health Check” din anul 2008, se urmărea pentru perioada bugetară 2007 – 2013, în primul rând simplificarea sistemului de plăți unice și, în al doilea rând, realizarea unei orientări de piață mai puternică. Al treilea obiectiv major al acestei reforme este realizarea unei reacții adecvate la noile provocări. Dintre acestea au fost identificate în mod explicit patru: schimbările climatice, energia din surse regenerabile, gestionarea pe termen lung a apei și prevenirea declinului biodiversității.

Din anul 2007, P.A.C. a fost reglementată în cadrul **Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene** (T.F.U.E.), prin care se urmărește modernizarea și optimizarea metodelor de lucru în cadrul UE-27, iar în articolul 39 aliniatul 1 al T.F.U.E. sunt denumite cele cinci obiective ale politicii agricole comune: (1) creșterea productivității agriculturii, prin promovarea progresului tehnic, prin raționalizarea producției agricole, precum și utilizarea optimă a factorilor de producție și în special a forței de muncă, (2) asigurarea unui nivel de trai corespunzător pentru comunitatea agricolă, în special prin creșterea venitului pe cap de locuitor, pentru persoanele care lucrează în domeniul agricol, (3) stabilizarea piețelor, (4) asigurarea furnizării de alimentate și (5) livrarea produselor la consumatori, la prețuri rezonabile.

În noiembrie 2010, Comisia Europeană a inițiat, prin „Declarația P.A.C. până în 2020: alimente, resurse naturale și zonele rurale - provocările viitoare”, dezbateră cu privire la dezvoltarea P.A.C. .¹⁸ În octombrie 2011 Comisia Europeană a formulat propuneri și idei corespunzătoare pentru reforma P.A.C. pentru perioada de după 2013, acestea fiind concretizate în următoarele zece puncte: (1) alocarea specifică de ajutoare de venit pentru promovarea

¹⁷ StMELF; StMUG (publicat), Cross Compliance 2009 – Respectarea obligațiilor, München, 2009.

¹⁸ Comisia Europeană (publicat), P.A.C. până în 2020: Alimente, resurse naturale și zonele rurale - provocările viitoare, comunicatele Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliul European, Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor , KOM(2010) 672 varianta finală din data de 18.11.2010, disponibil: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0672:FIN:de:PDF>.

creșterii economice și ocupării forței de muncă, (2) instrumente cu un timp de răspuns mai scurt și mai bine adaptate pentru gestionarea crizelor, cu scopul de a depăși problemele create de fluctuații ale prețurilor, (3) acordarea unei prime de ecologizare pentru a asigura productivitatea pe termen lung și conservarea sistemelor ecologice, (4) investiții suplimentare în cercetare și dezvoltare, (5) realizarea unui lanț de aprovizionare cu alimente, echilibrat și competitiv, (6) promovarea protecției mediului în agricultură, (7) promovarea stabilirii tinerilor agricultori, (8) promovarea spiritului antreprenorial și ocuparea forței de muncă în zonele rurale, (9) o mai bună luare în considerare a zonelor sensibile și (10) o administrare simplă și eficientă a P.A.C. .

În conținutul tezei, este foarte clar exemplificată, de către autor, atitudinea Guvernului Federal privind dezvoltarea P.A.C.-ului.¹⁹ Guvernul Federal și-a exprimat deja, din martie 2010, poziția față de dezvoltarea P.A.C. după 2013, iar în ianuarie 2011 a confirmat-o încă odată. Guvernul Federal împărtășește obiectivele Comisiei în ceea ce privește o producție de alimente rentabilă, o abordare liberală a pieței și a unei gestionări durabile a resurselor naturale, precum și a dezvoltării durabile a zonelor rurale. Acesta dorește însă să păstreze în continuare sistemul de ajutor direct.

Printre instrumentele de finanțare ale U.E. în domeniul P.A.C., din punct de vedere al volumului, F.E.G.A este cel mai important. Pe lângă acesta mai există F.E.P. și F.E.A.D.R., care a fost în mod explicit creat pentru dezvoltarea rurală (integrată) și totodată reprezintă și al doilea pilon al P.A.C..

Politica agricolă a U.E. a fost reglementată, sub președinția germană a U.E., în anul 2007, prin ordonanța care prevede organizarea comună a piețelor agricole - cunoscută chiar sub numele de „**Ordonanță privind organizarea comună a piețelor (O.C.P.)**” - și prin „**Ordonanța care dispune finanțarea comună a politicii agricole**”.

Măsurile și activitățile de finanțare care se concentrează pe sectorul agricol pot fi numite și primul pilon al P.A.C. . Pe lângă primul pilon al P.A.C., care prin ajutoarele directe influențează dezvoltarea spațiului rural, a fost introdus, în anul 2000, cel de-al doilea pilon P.A.C., care se concentrează asupra finanțării necesare pentru dezvoltarea spațiului rural. Din anul 2007, U.E. și-a extins politica pentru dezvoltarea mediului rural printr-un instrument uniform și anume prin F.E.A.D.R. . Pe lângă agricultură și silvicultură, prin acest instrument pot fi finanțate, în toate sectoarele, activitățile tuturor celorlalți actori din zonele rurale. F.E.A.D.R. se concentrează - precum și fondurile structurale - pe un număr limitat de priorități de finanțare (așa numitele axe prioritare), care sunt aliniate cu obiectivele strategiei de la Lisabona (creștere economică, competitivitate și ocuparea forței de muncă) și strategiei de la Göteborg (mediu).

Germania a primit, în anul fiscal 2008 (între 16 octombrie 2007 și 15 octombrie 2008) plăți de la F.E.G.A. în valoare de 5,7 miliarde de euro. Pentru aceeași perioadă, ajutoarele directe în Bavaria, din cadrul primului pilon al politicii agrare comune au avut valoarea de aproximativ 1,1 de miliarde de euro. Pentru administrarea fondurilor U.E. de la F.E.G.A. este responsabilă

¹⁹ BMELV (publicat), Poziția Republicii Federale Germane – Dezvoltarea Politicii Agrare Comune (P.A.C.) după 2013, din data de 31.03.2010, disponibil: www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Europa-Internationales/EU-Agrarpolitik/PositionspapierGAP.pdf;jsessionid=E48C4784DD0E888B86592969CCA0D1E7.2_cid230?__blob=publicationFile.

Vezi și BMELV (publicat), Avizul Guvernului Federal cu privire la comunicatul Comisiei Europene privind „P.A.C. până în 2020”, din data de 28.01.2011, disponibil: www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Europa-Internationales/EU-Agrarpolitik/GAP-StellungnahmeBReg.pdf?__blob=publicationFile.

Comisia Europeană. Întrucât Comisia Europeană nu face plăți către beneficiari, a delegat această responsabilitate statelor membre, conform principiului gestiunii repartizate, iar acestea la rândul lor, au contractat 85 de agenții de plăți naționale și regionale, care să se ocupe de această activitate. În Bavaria aceste agenții de plăți responsabile pentru fondurile U.E., se află la Ministerul de Stat al Agriculturii și Pădurilor și la Ministerul de Stat pentru Protecția Mediului, a Sănătății și a Consumatorului.

În cadrul discuțiilor curente²⁰ cu privire la P.A.C. pentru perioada 2013 - 2020, au fost schițate trei scenarii alternative pentru o nouă reformă a primului pilon a P.A.C. : (1) prima alternativă este în esență continuarea status quo-ului, acest lucru implică finanțarea în continuare prin ajutoare directe, (2) a doua opțiune se axează pe o componentă de ecologizare în cadrul celui de al doilea pilon (așa numitul „greening”) și (3) a treia opțiune urmărește promovarea agriculturii prin crearea de bunuri publice în locul ajutoarelor directe. A doua propunere este apreciată ca fiind cea mai realizabilă. De asemenea se așteaptă să existe un consens asupra ei, această opțiune fiind cea mai favorizată și de către Comisia Europeană.

Ca o concluzie intermediară a celui de al patrulea capitol trebuie remarcat faptul că, în conformitate cu practicile actuale de finanțare, o transformare a industriei agrare într-o agricultură multifuncțională - rurală (precum a fost schițată mai sus), care își propune să sprijine dezvoltarea rurală, având în vedere concentrarea semnificativă a fondurilor la un procent redus de firme mari, nu pare realizabilă.

După o ajustare corespunzătoare a regulamentului F.E.A.D.R. de către Consiliul European, Comisia Europeană a hotărât, la data de 7 iulie 2009, împărțirea fondurilor F.E.A.D.R. pentru o mai bună dezvoltare a spațiului rural. Conform acesteia, Republicii Federale Germane i s-a alocat, în perioada 2007-2013, o sumă de aproximativ 9,0 miliarde de euro, pentru finanțarea dezvoltării spațiului rural. În perioada actuală de finanțare, 2007-2013, Bavaria are la dispoziție în total aproximativ 1,25 de miliarde de euro din aceste mijloace U.E din cadrul F.E.A.D.R. .

Cele mai importante două obiective ale **programului bavarez pentru dezvoltarea economiei agrare și a zonelor rurale (BayZAL)**, prin care Bavaria pune în aplicare finanțarea din cadrul F.E.A.D.R., sunt (1) consolidarea zonelor rurale ca spațiu economic și de trai diversificat precum și (2) realizarea și conservarea unor condiții de viață egale în toate regiunile. Lucrarea de față a tratat BayZal, pe baza evaluării la jumătatea perioadei programului²¹, cu o privire critică și a ajuns la următorul rezultat: deși până în 2009, au fost realizate complet toate obiectivele operaționale, doar 15 % din volumul programat de finanțare a fost recuperat și de asemenea, nu se așteaptă până la sfârșitul perioadei de finanțare, o solicitare completă a mijloacelor de finanțare. Este evident că există o anumită lipsă de motivație în rândul potențialilor solicitanți. În primul rând, lipsa de motivație ar putea fi interpretată ca și reacție locală cu privire la eforturile (reținute) pe care le depun agențiile pentru dezvoltare rurală, care în fond decid în privința realizării unui proiect de D.R.I. și a comunităților participante. În al doilea rând, cauza pentru puținele solicitări de finanțare ar putea fi gradul scăzut de cooperare și de inițiativă.

²⁰ Ribbe, L. et al., Für eine ökologisierte erste und eine effiziente zweite Säule – Stellungnahme der Kommission Landwirtschaft am Umweltbundesamt (KLU) zur Reform der gemeinsamen Agrarpolitik, în: Umweltbundesamt: Stellungnahme, Juli 2011, Dessau-Roßlau, disponibil: www.umweltdaten.de/publikationen/fpdf-l/3981.pdf.

²¹Grupul de cercetare din domeniul agricol și pentru dezvoltare regională Triesdorf (publicat), Evaluarea Programului Bavarez pentru Dezvoltarea Economiei Agrare și a Zonelor Rurale 2007 – 2013 (BayZAL) – Revizuire la jumătatea perioadei a programului BayZAL 2007-2009, Weidenbach-Triesdorf, 2010, disponibil: http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/countries/de/mte-rep-de-bavaria_de.pdf.

Coexistența abordărilor de planificare și finanțare de până la momentul de față (D.R.I. este responsabilitatea Ministerului de Stat Bavarez pentru Alimentație, Agricultură și Pădurit, pe când managementul regional, ca și instrument de planificare teritorială, este responsabilitatea Ministerului de Stat Bavarez pentru Economie, Infrastructură, Trafic și Tehnologie) se dovedește a fi mai mult un obstacol pentru o finanțare eficientă a dezvoltării rurale. Aceasta înseamnă că abordările de planificare și finanțare trebuie să fie mai bine coordonate

În concluzie (la unison cu decizia de cercetare pentru dezvoltare agrară și regională)²², pentru a depăși obstacolele unei dezvoltări rurale integrate, este necesar să fie promovat un concept comun de dezvoltare regională pentru o regiune.

În ceea ce privește **volumul de finanțare al F.E.P.**, acesta este per total, relativ mic. Bavaria primește de la F.E.P., în perioada de finanțare din 2007 până în 2013, o sumă de 9 milioane de euro. Din fondurile Statului Federal, care se ridică la aceeași valoare, îi stau la dispoziție în perioada 2007-2013, mijloace financiare în sumă totală de 18 milioane de euro. În principiu finanțarea are loc fără drepturi în cadrul bugetelor. Finanțarea legată de proiect prin F.E.P. se acordă sub forma unei subvenții de finanțare cu valoare fixă, reprezentând o parte a finanțării sau o finanțare forfetară. În plus, abordarea de finanțare cu privire la un proiect în cadrul F.E.P. este diametral opusă, față de abordarea de finanțare regională. Cu toate acestea, pentru a obține un efect pozitiv, în cadrul finanțării F.E.P. pentru dezvoltarea rurală există posibilitatea de a combina proiectele F.E.P. și cele F.E.A.D.R. .

Cei doi piloni ai P.A.C. sunt văzuți ca și fiind complementari. În timp ce primul pilon reprezintă în esență un sprijin pentru venit, prin ajutoarele directe, cel de-al doilea pilon este destinat dezvoltării zonelor rurale, prin respectarea condițiilor specifice regionale și locale. Chiar dacă politica agrară a fost supusă doar în 2008 unui control de sănătate, iar Comisia Europeană a făcut din nou propuneri de reformă pentru perioada de finanțare din 2014 până în 2020, conform opiniilor criticilor P.A.C.²³, aceasta nu a reușit să își atingă obiectivele socio-politice. În mod special se critică politica agricolă comună. Aceasta a eșuat, printre altele în promovarea biodiversității și a protecției naturii, precum și în sprijinirea unei agriculturi eficiente și inovative

²²vezi nota de subsol 20.

²³Zahrnt, V. (publicat), Eine Gemeinsame Agrarpolitik für europäische Gemeingüter – Deklaration einer Gruppe führender Agrarökonomien, 2009, online disponibil: www.reformthecap.eu/Declaration-on-CAP-reform/Declaration-on-CAP-reform-German.

Zahrnt, V. (publicat), Für eine ambitionierte Reform der gemeinsamen Agrarpolitik. Deklaration europäischer Agrarökonomien, 2010, disponibil: <http://www.reformthecap.eu/declaration-german>.

Wissenschaftlicher Beirat für Agrarpolitik beim BMELV – Consiliul Consultativ pentru Politica Agricolă al BMELV (publicat): Politica agricolă a UE după 2013 – Pladoarie pentru o nouă politică cu privire la alimentație, agricultură și zonele rurale, Berlin, 2010, disponibil: www.bmelv.de/cae/servlet/contentblob/1005908/publicationFile/64480/GutachtenGAP.pdf.

Sachverständigenrat für Umweltfragen – Consiliul de mediu (publicat): Pentru o Politică Agrară Comună (P.A.C.) modernă, avizul, nr. 14, 2009, disponibil: www.umweltrat.de/cae/servlet/contentblob/812334/publicationFile/50093/2009_11_Stellung_14_GAP.pdf.

O.C.D.E. (publicat), Noua paradigmă pentru mediul rural – politică și governance, Paris, 2006.

O.C.D.E. (publicat), Raportul O.C.D.E. privind politica rurală în Germania, Paris, 2007.

Weingarten, P., Agrarpolitik in Deutschland, in: Bundeszentrale für politische Bildung (publicat): Aus Politik und Zeitgeschichte, nr. 5-6, 2010, p. 6-17.

sau în crearea unei piețe europene unice și a protecției agricultorilor străini (în mod special a micilor fermieri din țările în curs de dezvoltare).

Politica de dezvoltare rurală trebuie de asemenea privită dintr-un punct de vedere critic, deoarece este axată prea mult sectorial asupra agriculturii și prea puțin orientată spre caracteristicile specifice ale teritoriului, respectiv spre probleme. În plus, prin această lucrare, autorul se alătură criticii care reiese din discursul științific²⁴. Acest discurs consideră că interdependența dintre U.E., statul federal, statele federale și parțial nivelul local, cu scopul de a stabili obiective, de a lua decizii, de a implementa și finanța proiecte, poate crea probleme și din această cauză ar trebui respectat principiul subsidiarității.

În capitolul IV se reliefează faptul că, printre instrumentele de finanțare ale U.E. pentru dezvoltarea rurală (integrată), F.E.A.D.R. care aparține celui de-al doilea pilon P.A.C., ocupă cea mai importantă poziție, pe când F.E.G.A. care aparține de primul pilon P.A.C. flanchează dezvoltarea rurală, chiar dacă Asociația Fermierilor Germani au o părere contrară despre această situație având în vedere volumul real de finanțare. Dezbateră cu privire la dezvoltarea viitoare a P.A.C. după 2013 arată că sistemul actual este disputabil atât din punct de vedere al dreptății cât și din punct de vedere al durabilității. Autorul se alătură celor care susțin cinci cerințe esențiale pe care trebuie să le îndeplinească o reformă P.A.C. și care totodată, ar favoriza necesitățile zonelor rurale²⁵. Iată cele cinci cerințe: (1) sub sloganul „fonduri publice doar pentru serviciile sociale” se cere ca toate plățile de transfer să fie strâns legate de punerea la dispoziție de bunuri publice, (2) așa numitul „greening”, respectiv utilizarea durabilă a terenurilor, trebuie să devină elementul central al P.A.C., (3) în locul subvențiilor care denaturează producția și prețurile, ar trebui luată în considerare orientarea de piață și în același timp să fie eliminate subvențiile de export, (4) într-un sistem interconectat între promovarea agriculturii în țările în curs de dezvoltare, protecția mediului și conservarea resurselor proprii, U.E. trebuie să aducă o contribuție la asigurarea alimentației la nivel mondial și (5) în spiritul subsidiarității ar trebui controlată alocarea fondurilor P.A.C., între U.E. și statele membre.

Și conținutul de idei al acestui al IV-lea Capitol al tezei creează autorului oportunitatea de a formula mai multe concluzii și opinii personale, dintre care evidențiem câteva.

Concluzii

a) Cele mai importante obiective ale programului bavarez pentru finanțarea dezvoltării economiei agrare și a zonelor rurale, prin care Bavaria aplică finanțarea în cadrul F.E.A.D.R., sunt: (1) consolidarea zonelor rurale ca spațiu economic și (2) realizarea și conservarea unor condiții de viață egale în toate regiunile.

b) Guvernul Federal și-a exprimat clar poziția față de dezvoltarea Politicii Agrare Comune, guvernul dorește să păstreze în continuare sistemul de ajutor direct.

c) Cu toate că finanțarea dezvoltării rurale integrate se realizează cu ajutorul a o multitudine de instrumente, Fondul European de Pescuit (F.E.P.) și Fondul European de Garantare Agricolă (F.E.G.A.) nu au fost create în mod special pentru finanțarea D.R.I. .

²⁴ Weingarten, P., Agrarpolitik in Deutschland, in: Bundeszentrale für politische Bildung (publicat): Aus Politik und Zeitgeschichte, nr. 5-6, 2010, p. 6-17.

²⁵ Zahrt, V. (publicat), Für eine ambitionierte Reform der gemeinsamen Agrarpolitik. Deklaration europäischer Agrarökonominnen, 2010, disponibil: <http://www.reformthecap.eu/declaration-german>.

Opinii

a) Având în vedere concentrarea semnificativă a fondurilor pe un număr mic de firme mari, transformarea industriei agrare într-o agricultură multifuncțională rurală, nu pare realizabilă.

b) Pentru a depăși obstacolele unei dezvoltări rurale integrate, ne exprimăm opinia că este necesar să fie promovat, pentru o regiune, un concept comun de dezvoltare regională.

c) Referitor la politica de dezvoltare rurală, opinăm că, aceasta este prea mult axată sectorial asupra agriculturii și prea puțin orientată pe caracteristicile specifice ale teritoriului, adică prea puțin pe probleme concrete.

d) Autorul împărtășește opinia acelor specialiști care apreciază că pot apărea probleme în ceea ce privește interdependența dintre: U.E., Statul Federal German, statele federației și parțial nivelul local, în stabilirea obiectivelor finanțării și deciziile luate în acest sens.

Contribuția personală majoră din acest capitol este faptul că autorul pune în discuție actuala - și în Germania destul de controversă - dezbateri privind politica agricolă comună U.E. până în anul 2020. În acest sens sunt elaborate cele două cerințe fundamentale pentru o reformă a P.A.C. promițătoare, acestea sunt: (1) schimbarea structurii actuale agro-industriale într-o agricultură rurală, care să susțină dezvoltarea zonelor rurale, este de neconceput având în vedere practicile de finanțare actuale care sunt îndreptate unilateral spre exploatații agricole de dimensiuni mari. (2) Pentru a depăși obstacolele existente în calea dezvoltării rurale integrate, trebuie promovat un concept comun de dezvoltare regională care în același timp să fie individualizat pentru fiecare regiune.

CAPITOLUL V

Describe „**FINANȚAREA UNUI PROIECT DE DEZVOLTARE RURALĂ INTEGRATĂ ÎN REGIUNEA OBERPFALZ - NORD DIN BAVARIA**” pe exemplul unui studiu de caz.

Acest capitol pune accentul pe un studiu de caz al unei regiuni din nordul Bavariei. Pentru „*D.R.I. Steinwald - Allianz*” se prezintă în această lucrare conceptul de dezvoltare rurală integrată precum și modul de finanțare a acesteia. În plus se oferă o imagine de ansamblu asupra instrumentelor de planificare spațială și de asemenea se descrie propriul model structural și procesual pentru o dezvoltare integrată uniformă a spațiului rural.

În cadrul regulamentului F.E.A.D.R. s-a creat în U.E. instrumentul de promovare a dezvoltării rurale integrate, prin care se urmărește analiza endogenă a potențialelor din regiune, precum și activarea tuturor actorilor dintr-o regiune interesată de procesul de dezvoltare în cadrul unei abordări Bottom-Up. Domeniile de integrare într-un proces de dezvoltare rurală la momentul de față sunt de fapt: subiectele, actorii, comunitatea, metodele, managementul timpului, planificarea, finanțarea și politica. Dreptul la holism este de asemenea una dintre cerințele care trebuie îndeplinite de către conceptele de dezvoltare rurală integrată din anii 1990.

În prezent, există în Bavaria aproximativ 1.900 de procese de dezvoltare rurală, în care sunt implicate aproximativ 1.000 de localități ce sunt supravegheate de către cele șapte birouri

bavareze pentru dezvoltare rurală. Din totalul de 1.900 de procese de dezvoltare rurală, există 22 de cazuri care au fost începute în perioada din 2006 până în 2008 și sunt recunoscute drept concepte de dezvoltare rurală integrată. Până în 2005 au fost finalizate în Bavaria 12 C.D.R.I. – uri, în conformitate cu liniile directoare pentru perioada de finanțare 2000 - 2005, care s-au încheiat și se află la momentul de față în faza de implementare. Un astfel de proiect este D.R.I. Steinwald-Allianz care a fost înființat de către zece localități din nordul Bavariei în anul 2004.

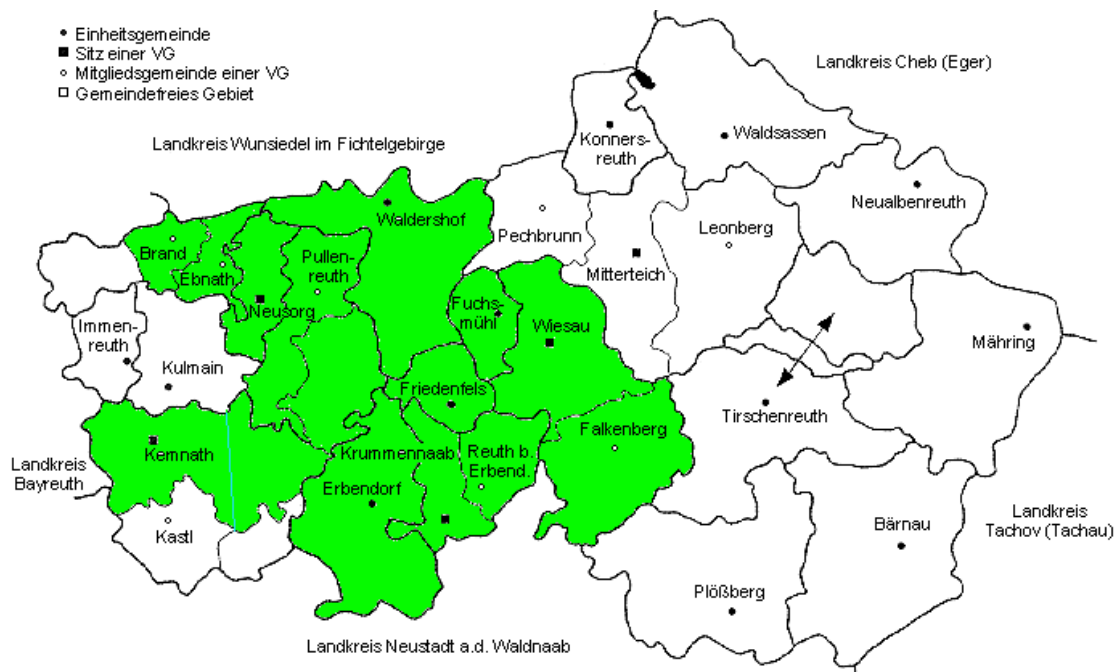
În nord-estul Bavariei se află regiunea Oberpfalz cu o suprafață de 9.691 kilometri pătrați, care este în est adiacentă Republicii Cehe. În sudul la Oberpfalz se află regiunile administrative Niederbayern (Bavaria Inferioară) și Oberbayern (Bavaria Superioară), în vest se învecinează cu regiunea administrativă Mittelfranken și în nord se află regiunea administrativă Oberfranken.

La marginea de nord a Oberpfalz-ului - o zonă foarte slabă din punct de vedere structural - se află Tirschenreuth cu o suprafață de aproximativ 1.084 de kilometri pătrați și aproximativ 78.000 de locuitori. În partea de nord și de est, zona este delimitată de poalele sudice ale Fichtelgebirge, de pădurea Oberpfalz și de pădurea Böhmer. Podișul central este Steinwald. Între lanțurile muntoase se află în valea Naab-Wondreb și în valea Kemnather zone cu lacuri mari, în total aflându-se în aceea zonă aproape 4.000 de lacuri. De la sud-vest la nord-est curge bazinul principal european, care desparte Dunărea și Elba în această zonă.

Din punct de vedere formal „Alianța comunală Steinwald” a fost fondată la data de 20.01.2004, conform legii pentru cooperare locală (KommZG), reprezentând mai întâi asocierea a următoarelor zece localități: Stadt Erbdorf, Markt Falkenberg, Gemeinde Friedenfels, Markt Fuchsmühl, Stadt Kemnath, Gemeinde Krummennaab, Gemeinde Pullenreuth, Gemeinde Reuth bei Erbdorf, Stadt Waldershof, Markt Wiesau.

Pentru aceste zece localități a fost prezentat, de către un birou de planificare, un concept de dezvoltare rurală integrată în octombrie 2005. La momentul acela zona de alianță acoperă o suprafață de aproximativ 390 de kilometri pătrați și numărul de rezidenți era de aproximativ 30.000 de locuitori. La mijlocul anului 2007 s-au mai alăturat următoarele trei comunități - Neusorg, Brand, Ebnath - alianței Steinwald, astfel încât la momentul de față aceasta numără treisprezece comunități partenere. Astăzi alianța se extinde pe o zonă de aproximativ 425 de kilometri pătrați, iar în zona de alianță Steinwald trăiesc mai mult de 34.000 de oameni (inclusiv al doilea domiciliu). Din anul 2005, conceptul de dezvoltare rurală integrată nu a fost în mod oficial, până în momentul de față, adaptat la noua formație a comunităților membre. Figura 1 de mai jos, arată zona alianței Steinwald în regiunea Oberpfalz-Nord.

Figura 1: Zona alianței Steinwald în districtul Tirschenreuth (Bavaria)

Sursa: Steinwald-Allianz (editor): 13 parteneri puternici – împreună în viitor, fără indicație a anului de publicare, disponibil pe internet la adresa www.steinwald-allianz.de/wir_ueber_uns.html.

Analiza situației inițiale a regiunii, care se face în cadrul conceptului de dezvoltare rurală integrată, cuprinde pe deoparte descrierea principalelor condiții regionale și pe de altă parte o analiză a punctelor forte/slabe precum și a oportunităților/amenințărilor (analiza SWOT) a acestui proiect (vezi tabelul următor).

Tabelul 1: analiza punctelor forte/slabe precum și a oportunităților/amenințărilor ale D.R.I. Steinwald-Allianz

Punctele forte	Punctele slabe
<p>I. Condiții peisagistice de bază</p> <ul style="list-style-type: none"> • frumusețe naturală și diversitate (câmp, pădure, iaz) • apropierea de natură, peisaj muntos des împădurit • posibilitatea de a desfășura activități în aer liber / vacanță activă (drumeții, schi, nordic walking) <p>II. Oameni</p> <ul style="list-style-type: none"> • asociații active • mediu cultural/istorie • persoane indigene • meșteșuguri eficiente și de încredere 	<p>I. Oferta de lucru</p> <ul style="list-style-type: none"> • lipsa pieței de muncă <p>II. Oameni</p> <ul style="list-style-type: none"> • slăbiciune financiară la nivel local • transportul public <p>III. Oferte de agrement/turism</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferte pentru timpul liber • Infrastructura de turism <p>IV. Gradul de cunoaștere a regiunii</p>
Oportunități	Amenințări
<p>I. Nivelul prețurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • raportul preț - performanță • prețurile pentru terenurile construibile <p>II. Produse regionale</p> <p>prin strategii de marketing inteligente se poate promova gradul de cunoaștere a regiunii</p> <p>III. Oameni</p>	<p>I. Dezvoltare slabă a infrastructurii de turism</p> <ul style="list-style-type: none"> • deficite în alimentație publică și cazare • ne luare în considerare a cerințelor de bază exprimate de turiști <p>II. Societate</p> <ul style="list-style-type: none"> • renunțare din partea cetățenilor • atmosferă negativă

<ul style="list-style-type: none"> • proiectul GeoPark/geologie • apă/apă minerală/sănătate • mediul cultural/ istorie • expoziție de grădinărit 2006 transfrontalieră peisaje: <ul style="list-style-type: none"> - peisaj - lac - peisaj - piatră - peisaj - pădure 	<ul style="list-style-type: none"> • dezvoltare demografică • emigrare • scăderea locurilor apropiate de aprovizionare III. Scăderea agriculturii <ul style="list-style-type: none"> • problema schimbărilor structurale • problema succesiunii
--	---

Sursa: Böhringer R., Köppel, Astrid: Steinwald-Allianz – Conceptul unei dezvoltări rurale integrate din 28.10.2005, nepublicat, P.90.

În două ateliere de lucru, la nivel local, care au avut loc în urma analizei SWOT, s-au cristalizat următoarele patru domenii tematice pentru D.R.I. alianța Steinwald:

- primul domeniu tematic: economie - agricultură - comerț – infrastructură,
- al doilea domeniu tematic: turism - structura ofertelor – calificări,
- al treilea domeniu tematic: publicitate - marketing regional și
- al patrulea domeniu tematic: administrare - cooperare comunală.

Cele patru domenii tematice au fost discutate în trei ședințe în cadrul unor grupe mici, cunoscute sub numele de grupuri de lucru regionale.

În cadrul conceptului de dezvoltare rurală integrată sunt propuse o serie de proiecte și măsuri pentru a fi puse în aplicare. În tabelul 2 de mai jos sunt rezumate aceste propuneri. Aceste măsuri au fost atribuite, pentru această clasificare, uneia dintre cele patru teme:

Tabelul 2: Propuneri de proiect în cadrul conceptului de dezvoltare rurală integrată a Steinwald-Allianz conform domeniilor tematice

Prima tematică: Economie – Agricultură – Comerț– Infrastructură	A doua tematică: Turism – Structura ofertelor – Calificări	A treia tematică: Reclamă – Marketing Regional	A patra tematică: Administrare – Cooperare comunală
crearea unei piețe pentru agricultori	construirea unor drumuri tematice pentru drumeții	apariție pe internet comună	uniformizarea apariției pe internet a comunităților
prezentarea agriculturii în cadrul spectacolelor comerciale	numirea unui ghid de drumeții	publicarea unui Newsletter regional	
construirea unor sisteme fotovoltaice pentru cetățeni	promovarea turismului cu bicicleta	logo comun	
crearea unei burse pentru posturi de ucenicie și pentru piața de muncă	furnizarea de drumeții ghidate (plimbări tematice)		

publicarea unei cărți pentru meșteșuguri (carte pentru branșă)	Kneipp - regiune de sănătate; parcul de odihnă		
reamenajarea așa numitei „casă în pădure“ (gastronomie)	Identificarea grupului țintă prin intensificarea marketingului		

Sursa: Böhringer; Köppel, P. 185.

Se recomandă de asemenea, ca în cadrul conceptului de dezvoltare rurală integrată la nivelul alianței să fie creat un post pentru un manager regional sau pentru un director general, care este pe deplin responsabil pentru punerea în aplicare a proiectelor.

În cazul finanțării proiectelor de management regionale se presupune foarte frecvent, că resursele financiare necesare în faza de inițiere, și anume cele pentru sensibilizarea și mobilizarea actorilor sau a ideilor sunt relativ scăzute, pe când în faza de implementare este necesar un buget financiar mai mare pentru o perioadă mai lungă de timp. Pentru finanțarea proiectelor de management regional se recomandă un amestec din diverse instrumente financiare, care combină fondurile publice de finanțare cu mijloace de cofinanțare.

Volumul de finanțare a D.R.I. în cadrul alianței Steinwald, până la sfârșitul anului 2009, avea valoarea de aproximativ 9,3 milioane de euro. În mod indirect, dar totodată în cadrul proiectului D.R.I., au fost efectuate investiții din partea localităților participante sau a unor terțe persoane, în valoare de 1,3 milioane de euro. La aceste investiții indirecte a luat parte și statul Bavaria, prin alocarea unor mijloace de finanțare în valoare de aproximativ 550.000 de euro. Cheltuielile anuale, în valoare de aproximativ 75.000 de euro, se alocă în mare parte pentru biroul de turism care este operat de către D.R.I. a alianței Steinwald, precum și pentru contribuțiile la asociația de turism, mijloace de publicitate, menținerea site-ului și pentru costurile de școlarizare. Activitatea constantă a D.R.I. din cadrul alianței Steinwald este finanțată printr-un sistem de contribuție, care este compus din două componente: (1) taxă de bază fixă în valoare de 400 de euro pe an pentru fiecare membru al comunității și (2) o contribuție variabilă per comunitate membră în valoare de 2 euro pe an pe cap de locuitor.

Ca o concluzie intermediară a capitolului V se poate afirma că, în Bavaria, instrumentul de finanțare al D.R.I. este utilizat preponderent pentru suprafețe mici și este considerat baza pentru finanțarea dezvoltării regionale. Ministerul de Stat pentru Alimentație, Agricultură și Silvicultură urmărește ideea de bază și anume **o dezvoltare interioară pozitivă** a comunităților care sunt implicate în D.R.I. . În timp ce în cazul unei D.R.I., finanțarea regională sau națională a domeniilor de activitate semnificative (de exemplu rețele ale societăților) se află în centrul atenției, în cazul finanțării LEADER din cadrul conceptelor de dezvoltare regională (C.D.R.), aceasta se referă în mod regulat la proiecte individuale. Prin urmare, reglementarea puternică a dezvoltării rurale integrate se află în contradicție cu principiul subsidiarității.

În domeniul dezvoltării rurale integrate am constatat că există două abordări de finanțare concurente: (1) prin dezvoltarea rurală integrată în cadrul F.E.A.D.R. s-a urmărit crearea unui concept de finanțare care să ia în considerare spațiul și problemele acestei promovări. În plus, există în continuare (2) prin finanțarea pentru consolidarea terenurilor - chiar dacă aceasta este integrată într-o D.R.I.- o măsură de finanțare orientată unilateral spre agricultură. Dar se pune

Întrebarea dacă în cadrul unei finanțări nu se ajunge la o concurență între conceptul de dezvoltare rurală integrată, care este axat pe nivelul regional, și abordarea LEADER, care se bazează pe proiecte individuale?

De asemenea și conceptul de management regional, în contextul planificării regionale și al dezvoltării rurale integrate, se află într-o anumită relație de concurență în Bavaria. Un factor care complică situația și mai mult este faptul că cele două instrumente se află în responsabilitatea a două ministere diferite: managementul regional este responsabilitatea Ministerului de Stat Bavarez pentru Economie, Infrastructură, Trafic și Tehnologie, pe când Ministerul de Stat Bavarez pentru Alimentație, Agricultură și Silvicultură este responsabil pentru dezvoltarea rurală integrată.

Analiza efectuată de către autor cu privire la finanțarea și promovarea celor două domenii principale de dezvoltare rurală, respectiv consolidarea terenurilor și reînnoirea satelor, indică în Bavaria, în anul 2010, următoarea situație: dezvoltările rurale sunt finanțate în principal cu aproximativ 23% prin mijloace ale statului Bavaria, cu aproximativ 20% prin alocarea costurilor către comunitățile implicate, cu aproximativ 16% prin mijloace de finanțare ale guvernului federal și cu aproximativ 13% prin mijloace de finanțare ale U.E. . Contribuțiile proprietarilor de clădiri care sunt pregnante pentru locuitori reprezintă aproximativ 21%, iar contribuțiile proprii ale proprietarilor terenurilor, în cadrul consolidării terenurilor, sunt în medie în valoare de 7%.

Prin modelul structural și procesual pentru punerea în aplicare a unei dezvoltări rurale integrate, care este bazat pe modelele New Public Management (noul model de conducere) și Good Governance (guvernare bună respectiv durabilă) din cadrul domeniului științelor administrative, se urmărește realizarea a două obiective. În primul rând se arată că modelul structural și procesual prezentat este în mare măsură conectabil, din punct de vedere metodologic precum și contextual, la conceptul de dezvoltare rurală integrată și, de asemenea, reprezintă o completare pentru abordările utilizate pentru planificarea teritorială. În al doilea rând oferă o explicație pentru cerințele postulate față de holism, în cadrul dezvoltării rurale integrate.

Protagonistii dezvoltării rurale integrate postulează, respectiv reclamă, conceptul de holism²⁶. Ce se înțelege de fapt prin holism a rămas până la momentul de față și în literatura de specialitate - în afară de câteva excepții izolate - o întrebare fără răspuns. Pe lângă disciplinele tradiționale implicate în D.R.I. precum geografie, agro-economie și sociologie, sunt necesare și sugestii din domeniile pedagogie, psihologie și teologie pentru a clarifica dreptul la holism. Atâta timp cât în cadrul unui proces de dezvoltare rurală integrată nu are loc o dezvoltare sistematică a structurilor de gândire în direcția domeniilor numite mai sus, procesul nu poate fi numit holistic²⁷. Din punctul de vedere al autorului, în acest domeniu există un mare - și promițător - câmp de cercetare.

În cele din urmă autorul ajunge la următoarea concluzie: în ciuda unor puncte critice, se constată faptul că Bavaria dispune, conform conceptelor de dezvoltare integrată, de un instrument care este mai mult decât axat doar unilateral pe sectoare, ci acesta promovează de asemenea, cooperarea regională a părților interesate. Volumul de finanțare pentru acest instrument de dezvoltare rurală este relativ scăzut.

²⁶Miller, J., Integrierte ländliche Entwicklung – Ein ganzheitlicher Ansatz zur Entwicklung ländlicher Räume, Bayerischer Gemeindetag, nr. 10, 2005, p. 352 – 355.

²⁷ Abt, T., Fortschritt ohne Seelenverlust – Versuch einer ganzheitlichen Schau gesellschaftlicher Probleme am Beispiel des Wandels im ländlichen Raum, Ediția 2, Editura Daimon, Einsiedeln, 1988.

VI - Lista lucrărilor publicate de autor

- Diringer, F., The Financing of an integrated rural development in Bavaria within the framework of the European Agricultural Funds for the Development of Rural Areas, în: Revista Economică, nr. 5 (52), vol. 1, 2010, pag. 93 – 100, disponibil: <http://economice.ulbsibiu.ro/rom/profesori/publicatii/fileRE/RE%205-52-vol1-2010.pdf>.
- Diringer, F., Syntegration as a highly efficient Method of Knowledge-Sharing, Opinion-Forming and Decision-Making, în: Nicolae Balcescu Land Forces Academy (Hg): Scientific Bulletin, 2009, Sibiu, nepublicat.
- Diringer, F., Der Begriff „Ländlicher Raum“ im Rahmen des Bayerischen Zukunftsprogramms Agrarwirtschaft und ländlicher Raum, în: Analele Universității Lucian Blaga din Sibiu.
- Diringer, F., Eine integrierte ländliche Entwicklung in Bayern und deren Finanzierung durch Eigenmittel, în: Analele Universității Lucian Blaga din Sibiu.
- Diringer, F., Die Gemeinschaftsaufgabe „Verbesserung der Agrarstruktur und des Küstenschutzes“ (GAK) als Grundlage der Förderung einer integrierten ländlichen Entwicklung, în: Analele Universității Dimitrie Cantemir University din Tg. Mures, 2008, pag. 79-88.
- Diringer, F., Der „Ländliche Raum“ in der Gebietstypologie der EU, în: Analele Universității Lucian Blaga din Sibiu.
- Diringer, F., Der „Ländliche Raum“ in der Gebietstypologie der OECD und das Konzept „Lebendiger Ländlicher Raum“, în: Analele Universității Lucian Blaga din Sibiu.

VII - Bibliografia selectivă

- Abt, T., Fortschritt ohne Seelenverlust – Versuch einer ganzheitlichen Schau gesellschaftlicher Probleme am Beispiel des Wandels im ländlichen Raum, Ediția 2, Editura Daimon, Einsiedeln, 1988.
- Bajohr, S., Grundriss staatlicher Finanzpolitik – Eine praktische Einführung, Ediția 2, Editura VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden, 2007.
- BMELV (publicat), Reglementări Naționale als Republicii Federale Germane cu privire la dezvoltarea zonelor rurale, a 7-a revizuire din data de 28.11.2011, disponibil:
www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Landwirtschaft/Foerderung/NationaleRahmenregelungen-ELER.pdf?__blob=publicationFile.
- BMELV (publicat), Planul Strategic Național als Republicii Federale Germane pentru dezvoltarea zonelor rurale 2007- 2013, varianta din data de 04.10.2011, disponibil: www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Landwirtschaft/LaendlicheRaume/Strategiepapier.pdf?__blob=publicationFile.
- BMELV (publicat), Poziția Republicii Federale Germane – Dezvoltarea Politicii Agrare Comune (P.A.C.) după 2013, din data de 31.03 2010, disponibil:
www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Europa-Internationales/EU-Agrarpolitik/PositionspapierGAP.pdf;jsessionid=E48C4784DD0E888B86592969CCA0D1E7.2_cid230?__blob=publicationFile.
- BMELV (publicat), Avizul Guvernului Federal cu privire la comunicatul Comisiei Europene privind „P.A.C. până în 2020“, din data de 28.01.2011, disponibil:
www.bmelv.de/SharedDocs/Downloads/Europa-Internationales/EU-Agrarpolitik/GAP-StellungnahmeBReg.pdf?__blob=publicationFile.
- BMVEL (publicat): Modelarea în mod activ a dezvoltării rurale – linii directoare pentru dezvoltarea rurală integrată, din 2005, Bonn, disponibil:
www.bfn.de/fileadmin/IDN/documents/Downloads/Leitfaden_Integrierte_Laendliche_Entwicklung.pdf.
- Böcher, M. et al., Regional Governance und integrierte ländliche Entwicklung, în Böcher, M. et al. (publicat), Regional Governance und integrierte ländliche Entwicklung – Ergebnisse der Begleitforschung zum Modell- und Demonstrationsvorhaben „Regionen Aktiv“, Editura VS Verlag für Sozialwissenschaften, Wiesbaden, 2008.
- Böhringer, R., Köppel, Astrid, Steinwald-Allianz – Integriertes Ländliches Entwicklungskonzept vom 28.10.2005, nepublicat.
- Comisia Europeană (publicat), P.A.C. până în 2020: Alimente, resurse naturale și zonele rurale - provocările viitoare, comunicatele Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliul European, Comitetul Economic și Social European și către Comitetul Regiunilor , KOM(2010) 672 varianta finală din data de 18.11.2010, disponibil:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0672:FIN:de:PDF>.
- Comisia Europeană, Direcția Generală pentru Agricultură (publicat), Un mediu rural activ – Europa și zonele sale rurale în anul 2000: o abordare integrată a dezvoltării rurale durabile, 1997a, disponibil:
<http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader2/rural-de/biblio/cork/art02.htm>.

- Comisia Europeană, Direcția Generală pentru Agricultură (publicat), Un mediu rural activ – 6 ateliere de lucru cu un singur, 1997b, disponibil:
<http://ec.europa.eu/agriculture/rur/leader2/rural-de/biblio/cork/art04.html>.
- Comisia Europeană, Direcția Generală pentru Politică Regională (publicat), Politica de coeziune pentru sprijinirea zonelor rurale, disponibil:
http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/conferences/urban_development/index_en.cfm, împreună cu contribuțiile de la seminarul care a avut loc la Bruxelles pe data de 01.10.2009.
- Drăgoescu Elena, Avram Laura, COMUNITĂȚILE LOCALE – Descantralizarea administrativ teritorială și autonomia financiară a acestora, publicat în volumul Conferinței Internationale:
 Integrative Relations between the European Union Institutions and the Member States, vol. III, Editura Universității Lucian Blaga din Sibiu, Sibiu, 2008.
- Drăgoescu, Elena, Finanțe. Finanțe publice, Editura Dimitrie Cantemir, Tg. Mureș, 2006.
- Drăgoescu, Elena, Finanțe. Finanțe publice, Editura Dimitrie Cantemir, Tg. Mureș, 2000.
- Grupul de cercetare din domeniul agricol și pentru dezvoltare regională Triesdorf (publicat), Evaluarea Programului Bavarez pentru Dezvoltarea Economiei Agrare și a Zonelor Rurale 2007 – 2013 (BayZAL) – Revizuire la jumătatea perioadei a programului BayZAL 2007-2009, Weidenbach-Triesdorf, 2010, disponibil:
http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/countries/de/mte-rep-de-bavaria_de.pdf.
- Grupul de cercetare din domeniul agricol și pentru dezvoltare regională Triesdorf, Evaluarea Ex ante a planului de promovare a dezvoltării zonelor rurale în Bavaria 2007 – 2010, Triesdorf, 2006.
- Geierhos, M. et al., Integrierte ländliche Entwicklung und Leader – Durch Verknüpfung zu Synergien und Mehrwert für die ländlichen Räume, Deutscher Verein für Vermessungswesen e.V. (DVW) (publicat), comunicatul nr. 2, 2007, S. 155-164
- Häger, Astrid, Kirschke, D., Politik für den ländlichen Raum 2007+, Raumforschung und Raumordnung, vol. 65, nr. 4, 2007, p. 275-287.
- Kautz, R., Gemeinsame Agrarpolitik der EU (GAP), Editura GRIN, München, 2007.
- Lammers, K., Die EU-Regionalpolitik im Spannungsfeld von Integration, regionaler Konvergenz und wirtschaftlichem Wachstum, Raumforschung und Raumordnung, vol. 65, nr.4, 2007, p. 288 – 300.
- Ludwig, J., Die Neue Planungskultur in der Regionalentwicklung – Eine Spurensuche, Raumforschung und Raumordnung, vol. 63, nr. 5, 2005, p. 319-329.
- Magel, H. et al., Dorffunktionen der Zukunft, în Technische Universität München (publicat): Dorferneuerung 2020 – Zukunftskonzeption und –strategien der Dorferneuerung in Bayern, partea 2A, München, 2009.
- Magel, H., Franke, S., Good Governance in der ländlichen Entwicklung – Ein neues Paradigma oder alter Wein in neuen Schläuchen?, Land & Raum, nr. 4, 2007, p. 4-7.
- Miller, J., Integrierte ländliche Entwicklung – Ein ganzheitlicher Ansatz zur Entwicklung ländlicher Räume, Bayerischer Gemeindetag, nr. 10, 2005, p. 352 – 355.
- Mose, I., Integrierte ländliche Entwicklung – Unterschiedliche konzeptionelle Ansätze im europäischen Vergleich, în: Antoni-Komar, I. et al. (publicat): Neue Konzepte der Ökonomik – Unternehmen zwischen Nachhaltigkeit, Kultur und Ethik, Editura Metropolis, Marburg, 2009, p. 397-413.
- O.C.D.E. (publicat), Noua paradigmă pentru mediul rural – politică și governance, Paris, 2006.
- O.C.D.E. (publicat), Raportul O.C.D.E. privind politica rurală în Germania, Paris, 2007.
- O.C.D.E. (publicat), Indicatorii teritoriali ale modelului și dinamici socio-economice, 2002, disponibil:

- www.oecd.org/dataoecd/42/16/15181756.doc.
- Pries, R., Staatliche Förderung strukturschwacher Regionen, ökonomische Vorteile und Nachteile am Beispiel Mecklenburg-Vorpommerns, Rostock-Warnemünde, 2006, disponibil:
www.connect24group.de/Studie_C2G_2006.PDF.
- Raab, A., Von der Agrarstrukturverbesserung zur ILE – Herausforderungen, Strategien und Praxisansätze in Bayern, zfv, vol.131, nr. 4, 2006, p. 191-196.
- Ribbe, L. et al., Für eine ökologisierte erste und eine effiziente zweite Säule – Stellungnahme der Kommission Landwirtschaft am Umweltbundesamt (KLU) zur Reform der gemeinsamen Agrarpolitik, în: Umweltbundesamt: Stellungnahme, Juli 2011, Dessau-Roßlau, disponibil:
www.umweltdaten.de/publikationen/fpdf-l/3981.pdf.
- Sachverständigenrat für Umweltfragen – Consiliul de mediu (publicat): Pentru o Politică Agrară Comună (P.A.C.) modernă, avizul, nr. 14, 2009, disponibil:
www.umweltrat.de/cae/servlet/contentblob/812334/publicationFile/50093/2009_11_Stellung_14_GAP.pdf.
- Schedler, K.; Proeller, I.: New Public Management, Ediția 4, Editura UTB, Stuttgart, 2009.
- Schneider, S., Kommunale Finanzierung – Alle Potenziale nutzen, Deutsches Institut für Urbanistik (publicat): rapoarte, vol. 37, nr.1, Berlin, 2011.
- Steinwald-Allianza (publicat): 13 parteneri puternici - împreună în viitor, disponibil:
www.steinwald-allianz.de/wir_ueber_uns.html.
- StMAS (publicat), Viitorul în Bavaria. Fondul Social European – Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă în Bavaria 2007 – 2013, varianta din data de 28.07.2009, disponibil
<http://www.stmas.bayern.de/arbeit/esf2007-2013/programm07-13.pdf>.
- StMELF; StMUG (publicat), Cross Compliance 2009 – Respectarea obligațiilor, München, 2009.
- StMELF; StMUGV (publicat), Programul Bavarez pentru Dezvoltarea Economiei Agrare și a Zonelor Rurale 2007 – 2013 (BayZAL) 2007 – 2013 din Fondul European Agrar pentru Dezvoltarea Zonei Rurale (F.E.A.D.R.) conform ordonanței (EG) nr. 1698/2005, varianta din august 2010, München, disponibil:
www.stmelf.bayern.de/agrarpolitik/programme/eler/24245/linkurl_1.pdf.
- StMLF (publicat), Programul Bavarez pentru Dezvoltarea Economiei Agrare și a Zonelor Rurale – modelare corespunzătoare – păstrare, München, 2007.
- Tietz, A., Auswirkungen von Health Check und EU-Konjunkturprogramm auf die ländlichen Entwicklungsprogramme der deutschen Bundesländer, în: Johann Heinrich von Thünen-Institut (publicat): Arbeitsberichte aus der VTI-Agrarökonomie, nr. 03, Braunschweig, 2010.
- Tietz, A. (publicat), Ländliche Entwicklungsprogramme 2007 bis 2013 in Deutschland im Vergleich – Finanzen, Schwerpunkte, Maßnahmen, Landbauforschung Völkerode, Ediție specială nr.315, Braunschweig, 2007.
- Thom, N., Ritz, A., Public Management – Innovative Konzepte zur Führung im öffentlichen Sektor, Editura Gabler, Wiesbaden, 2006.
- Weber, Gerlind, Der ländliche Raum – Mythen und Fakten, în: Ländlicher Raum, Online-Fachzeitung des Bundesministeriums für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, 2010, p. 1 – 11, disponibil: www.laendlicher-raum.at/article/articleview/81710/1/14404.
- Weingarten, P., Agrarpolitik in Deutschland, in: Bundeszentrale für politische Bildung (publicat): Aus Politik und Zeitgeschichte, nr. 5-6, 2010, p. 6-17.

- Wiesner, H. et al., Öffentliche Finanzwirtschaft, Ediția 12, Editura R. v. Decker, Heidelberg, 2008.
- Wilke, Ch., Die ökonomischen Auswirkungen des demographischen Wandels in Bayern, Beitrag für die Vollversammlung des BayLAF des Bayerischen Staatministeriums für Arbeit und Sozialordnung, Familie und Frauen am 22.03.2006, Mannheimer Forschungsinstitut Ökonomie und Demografischer Wandel (MEA), Universität Mannheim (publicat), 2006, disponibil:
www.mea.uni-mannheim.de/uploads/user_mea_discussionpapers/h9ygu3i8pfz3mvat_106-2006.pdf.
- Wissenschaftlicher Beirat für Agrarpolitik beim BMELV – Consiliul Consultativ pentru Politica Agricolă al BMELV (publicat): Politica agricolă a UE după 2013 – Pledoarie pentru o nouă politică cu privire la alimentație, agricultură și zonele rurale, Berlin, 2010, disponibil:
www.bmelv.de/cae/servlet/contentblob/1005908/publicationFile/64480/GutachtenGAP.pdf.
- Wissenschaftlicher Beirat für Agrarpolitik beim BMELV - Consiliul Consultativ pentru Politica Agricolă al BMELV, Dezvoltarea politicii în zonele rurale, 2006, disponibil:
www.bmelv.de/SharedDocs/Standardartikel/Ministerium/Organisation/Beiraete/AgrBeir_StellungnahmeLR.html.
- Zahrnt, V. (publicat), Eine Gemeinsame Agrarpolitik für europäische Gemeingüter – Deklaration einer Gruppe führender Agrarökonomen, 2009, online disponibil:
www.reformthecap.eu/Declaration-on-CAP-reform/Declaration-on-CAP-reform-German.
- Zahrnt, V. (publicat), Für eine ambitionierte Reform der gemeinsamen Agrarpolitik. Deklaration europäischer Agrarökonomen, 2010, disponibil: <http://www.reformthecap.eu/declaration-german>.
- Zimmermann, H., Henke, K.-D., Finanzwissenschaft, Ediția 9, Editura Vahlen, München, 2005.

Lista de figuri

Figura 1: Conceptul zonal O.C.D.E.	18
Figura 2: Tipologii zonale în spațiul O.C.D.E.	19
Figura 3: Domenii de integrare ale unei dezvoltării (regionale) rurale integrate	31
Figura 4: Structura Metodelor der Management Noi.....	48
Figura 5: Structura de organizare a Ministerului de Stat Bavarez pentru Alimentație, Agricoltura și Pădurit.....	53
Figura 6: Ciclul bugetar	57
Figura 7: Conexiunea dintre Strategia EUROPA 2020 și dezvoltarea viitoare a zonelor rurale de către U.E.	62
Figura 8: Finanțarea comunelor bavareze	69
Figura 9: Succesiunea celor trei etape ale procesului de planificare în cadrul ordonanței F.E.A.D.R.	84
Figura 10: Domenii ale BayZAL referitoare la D.R.I.....	86
Figura 11: Procentul de alocare a finanțărilor financiare ale BayZAL privind prioritățile F.E.A.D.R.....	105
Figura 12: Alocările financiare ale măsurilor individuale în cadrul la BayZAL.....	105
Figura 13: Domenii ale reglementărilor Cross Compliance Regelungen	156
Figura 14: Procesul de planificare strategică în contextul dezvoltării rurale integrate	200
Figura 15: Domeniul Steinwald-Allianz în zona Tirschenreuth (Bavaria)	208
Figura 16: Desfășurarea procesului de D.R.I. în cadrul la Steinwald-Allianz.....	209
Figura 17: Modelul structural pentru punerea în aplicare a D.R.I.	215
Figura 18: Modelul procesual pentru punerea în aplicare a D.R.I.....	218
Figura 19: Team Syntegrity Ikosaeder	220
Figura 20: Procesul de integrare în grupuri de lucru mici și mari.....	224
Figura 21: Proiectele actuale ale Oficiului de Dezvoltare Rurală Oberpfalz	227

Lista de tabele

Tabel 1: Punctele centrale ale ordonanței F.E.A.D.R.	7
Tabel 2: Ponderea Germaniei din fondurile F.E.A.D.R. pentru facilitarea dezvoltării rurale integrate (în rate anuale în perioada 2007 - 2013).....	9
Tabel 3: Ponderea finanțării conform priorităților prevăzute de către ordonanța F.E.A.D.R. ...	10
Tabel 4: Categoriile zonale conform Comisiei Europene	20
Tabel 5: Zone funcționale din mediul rural	29
Tabel 6: Caracteristici definitorii ale „dezvoltării rurale integrate“	30
Tabel 7: Măsuri ale BayZAL conform punctelor centrale de finanțare	35
Tabel 8: Clasificarea conceptelor de amenajare teritorială relevante pentru regiunea respectivă	37
Tabel 9: Obiectivele procesului de participare	38
Tabel 10: Folosirea termenilor Public Management și Public Governance.....	49
Tabel 11: Proiecte și necesități legate de Îmbunătățirii Structurii Agrare de Protecție a Coastei Maritime în cadrul D.R.I. (2011 în mii de euro)	72
Tabel 12: Structura analizei punctelor forte și punctelor slabe ale planului strategic național	77
Tabel 13: Punctele centrale ale ordonanței F.E.A.D.R.	83
Tabel 14: Domeniile de acțiune ale unei finanțări financiare a D.R.I.	87
Tabel 15: Ierarhia în cadrul la BayZAL: obiectivele U.E., obiectivele generale și obiectivele bazate pe nevoi	89
Tabel 16: Ierarhia în cadrul la BayZAL: obiectivele măsurilor care au legătură cu D.R.I.....	90
Tabel 17: Finanțarea ogoarelor precum și a măsurilor de infrastructură	93
Tabel 18: Finanțarea măsurilor de infrastructură	97
Tabel 19: Finanțarea proiectelor de înnoire a satelor	98
Tabel 20: Volumul de finanțare a ogoarelor în Bavaria (2005) conform sursei fondurilor.....	113
Tabel 21: Volumul de finanțare pentru înnoirea satelor în Bavaria (2005) conform sursei fondurilor	114
Tabel 22: Elementele unei D.R.I. și legătura acestora cu obiectivele naționale de finanțare ...	118
Tabel 23: Finanțarea din fondurile F.E.D.R. în Germania (2007-2013)	124
Tabel 24: Obiectivele principale de finanțare ale fondurilor F.E.D.R. în Bavaria (2007-2013)..	124
Tabel 25: Finanțarea F.S.E. conform axelor prioritare (2007-2013)	126
Tabel 26: Pragurile I.M.M.....	127
Tabel 27: Finanțarea ETZ din fondurile F.E.D.R. (2007-2013)	131

Tabel 28: Alocarea mijloacelor financiare din cadrul programelor de finanțare în colaborare cu Bavaria în cadrul la INTERREG IV A (2007-2013)	133
Tabel 29: Alocarea mijloacelor financiare din cadrul programelor de finanțare în colaborare cu Bavaria în cadrul la INTERREG IV B (2007-2013)	133
Tabel 30: Finanțarea F.E.D.R. în domeniul „competivitate și ocuparea forței de muncă” în Bavaria (2007-2013)	136
Tabel 31: Volumul de finanțare al F.E.D.R. în Bavaria conform tranșelor anuale (2007-2013)	138
Tabel 32: Volumul de finanțare al F.E.D.R. în Bavaria conform surselor de finanțare (2007-2013).....	138
Tabel 33: Axa de priorități A în cadrul programului F.S.E. Bavaria 2007-2013.....	140
Tabel 34: Axa de priorități B în cadrul programului F.S.E. Bavaria 2007-2013.....	142
Tabel 35: Axa de priorități C în cadrul programului F.S.E. Bavaria 2007-2013	143
Tabel 36: Volumul de finanțare al F.S.E. în Bavaria conform tranșelor anuale (2007-2013)	149
Tabel 37: Volumul de finanțare al F.S.E. în Bavaria conform surselor de finanțare (2007-2013).....	149
Tabel 38: Volumul de finanțare al F.E.G.A. în Bavaria conform tranșelor anuale (2007-2013)	161
Tabel 39: Ponderea Germaniei la mijloacele F.E.A.D.R. pentru promovarea dezvoltării rurale integrate conform tranșelor anuale (2007-2013).....	163
Tabel 40: Volumul de finanțare al F.E.P. în Germania pentru regiunile țintă (2007-2013)	164
Tabel 41: Volumul de finanțare al F.E.P. în Germania conform tranșelor anuale (2007-2013)	164
Tabel 42: Obiectivele de finanțare ale F.E.G.A.	170
Tabel 43: Distribuția plăților directe ale U.E. către F.E.G.A în Bavaria (anul financiar 2007) ...	171
Tabel 44: Obiectivele de finanțare ale F.E.P. în Bavaria	181
Tabel 45: Ajutoare - F.E.P. în Bavaria	183
Tabel 46: Distincții între instrumentele formale și informale de planificare spațială.....	193
Tabel 47: Potențiale instrumente de finanțare a managementului regional	196
Tabel 48: Analiza punctelor forte/slabe și ale șanselor/riscurilor ale D.R.I. Steinwald-Allianz .	199
Tabel 49: Criteriile de selecție a proiectelor (selecție)	202
Tabel 50: Propuneri pentru proiecte legate de conceptul D.R.I. Steinwald – Allianz conform tematici	211
Tabel 51: Elemente ale conceptului strategic pentru durabilitate spațială	212
Tabel 52: Dezvoltare rurală integrată ca o abordare transdisciplinară	214
Tabel 53: Valorile cumulate ale conceptul D.R.I. în Bavaria	228

Tabel 54: Finanțarea și mijloacele de finanțare ale dezvoltării rurale în Bavaria (2010).....	229
Tabel 55: Procedurile în cadrul la D.R.I. Steinwald-Allianz	230
Tabel 56: Volumul de finanțare al D.R.I. Steinwald-Allianz (cumulat până în 2009 în milioane de euro).....	231